

ETELÄ-TAPIOLAN LUKIO

Opinto-opas ja kalenteri 2018-2019

Nimi: .....

Puhelinnumero: .....

Sähköpostiosoite: .....

Ryhmä ja ryhmänohjaaja: .....

KOULUN HALLINTO

Rehtori Harri Rinta-aho, puh. 09 816 39100 / 050 428 9440
harri.rinta-aho@espoo.fi

Apulaisrehtori Juha Kivioja, puh. 043 825 8416
juha.kivioja@espoo.fi

IB Coordinator David Crawford, puh. 09 816 39109
david.crawford@espoo.fi

Koulusihteeri Inka Kling puh. 09 816 39101
inka.kling@espoo.fi

HENKILÖKUNTA

Anu Juslin
Alexander Turchin
Koulutilojen siivous
Kouluruokailu

virastomestari, puh. 043 825 1300
kiinteistöhoitaja
Espoo Kiinteistöpalvelut
Espoo Catering, palveluvastaava Ritva Pirinen,
puh. 043 824 8884

LUKION OPETTAJAT

Sähköpostiosoitteet ovat muotoa etunimi.sukunimi@espoo.fi.
Mahdolliset ä, ä- ja ö-kirjaimet on korvattu a- ja o-kirjaimilla.

Allen David	DAI	IB CAS Coordinator; TOK, Biology, Chemistry, Geography
Björklund-Vuojala Jaana	JBj	ranska, englantia, IB French
Chatterjee Ira	ICH	IB Business Management
Crawford David	DCr	IB Coordinator; IB History
Grassel Mari	MGr	englanti, saksa
Heikkinen Pentti	PHe	biologia, maantiede
Häkkinen Pirjo	PHä	matematiikka, fysiikka
Hänninen Jyrki	JHä	fysiikka, matematiikka, IB Physics
Jatkola Kristiina	KJa	liikunta, terveystieto
Jokela Johanna	JJo	ruotsi
Kauppinen Laura	LKa	englanti, IB English
Kivioja Juha	JKi	apulaisrehtori, matematiikka, fysiikka
Kleemola Leena	LKl	kuvataide, IB Visual Arts
Koponen Ruut	RKo	äidinkieli ja kirjallisuus, kirjasto
Kupiainen-Määttä Oona	OKu	kemia ja matematiikka
Lahdenperä Riikka	RLa	äidinkieli ja kirjallisuus, suomi toisena kielenä, IB Finnish kemia, IB Mathematics, Chemistry
Lumme Rosa (virkaapaalla)	RLu	
sijainen Annina Laine	ALa	
Leppälä Mialeena	MLe	matematiikka
Matoq Mohammed	MMa	IB Mathematics and Physics
Oja Elina	EOj	äidinkieli ja kirjallisuus
Paavonen Susanna	SPa	espanja, ranska
Peltomaa Aino	APe	musiikki, psykologia

Pohja Juha	JPo	ruotsi
Puustinen Mikko (virkavapaalla)	MPu	historia, yhteiskuntaoppi
sijainen Jouko Keski-Säntti	JKe	
Raatikainen Soili	SRa	saksa
Rinta-aho Harri	HRi	rehtori; historia, yhteiskuntaoppi
Råglund Katri	KRg	historia, yhteiskuntaoppi, yrittäjyysopinnot
Saajoranta-Kurvinen Inka	ISa	erityisopetus
Sadeharju Marjut (virkavapaalla)	MSa	englanti, IB English
sijainen Marianthi Vasileiadou-Turkka	MVa	
Sorri Mikael	MSo	elämäkatsomustieto, filosofia, psykologia, uskonto
Suokko Eija	ESu	uskonto, psykologia
Väänänen Antti	AVä	liikunta

OPINTO-OHJAAJAT

Saxberg Mikko puh. 043 8245204	MSx	18C, 18D, 171B, 17C, 17D, 16C, 16D 15N ryhmänohjaaja
Tast Kukka puh. 043 8246623	KTa	18A, 18B, 181B, 17A, 17B, 16A, 16B, 161B

RYHMÄNOHJAAJAT

18A	Pentti Heikkinen
18B	Susanna Paavonen
18C	Pirjo Häkkinen
18D	Oona Kupiainen-Määttä
181B	David Allen
17A	Johanna Jokela
17B	Elina Oja
17C	Eija Suokko
17D	Rosa Lumme
171B	Riikka Lahdenperä
16A	Ruut Koponen
16B	Jaana Björklund-Vuojala
16C	Katri Råglund
16D	Mari Grassel
161B	Mohammed Matoq
15N	Mikko Saxberg

Arvoisa Etelä-Tapiolan lukion opiskelija

Olet lämpimästi tervetullut aloittamaan lukuvuotta Etelä-Tapiolan lukioon. Lukiossa päivittäin vietettävä aika on pitkä. Siksi ei olekaan samantekevää millaisen oppimisympäristön koulu tarjoaa.

Toivomme että jokainen löytää täältä kavereita ja tuntee kuuluvansa yhteisöön. Hyvässä yhteisössä kaikki ovat valmiita auttamaan toisiaan ja myös pyytämään apua silloin kun sitä tarvitsevat. Kaikki opiskelijamme ovat lahjakkaita eri tavoin ja lukiomme tehtävä on auttaa opiskelijoita kehittämään omaa lahjakkuuttaan kohti jatko-opintoja.

Uusi opetussuunnitelma painottaa opiskelijan omaa vastuuta opinnoistaan. On tärkeää aikatauluttaa oma työnsä, tehdä annetut työt määräajassa ja muistaa jättää tilaa myös levolle ja virkistykselle. Tästä syntyy hyvään oppimiseen auttava kokonaisuus.

Viestintä on liima, joka pitää organisaatiot pystyssä. Sitä edustavat TiTi-tiedotteet, Wilma-viestit, suorat sähköpostit ja koulun ja oppilaskunnan sähköiset inforuudut. Niitä kaikkia kannattaa seurata. Ryhmänohjauksissa jaetaan tärkeää tietoa. Ne on tarkoitettu myös opiskelijoiden tilaisuuksiksi antaa palautetta lukiomme toiminnasta. Opiskelijoidemme henkinen hyvinvointi ja jaksaminen ovat meille tärkeitä. Myös näistä asioista on hyvä keskustella ryhmänohjauksen tunneilla.

Etelä-Tapiolan lukio kannustaa opiskelijoitaan aktiiviseen kansalaisuuteen niin koulun omissa aktiviteeteissa kuin koulun ulkopuolellakin. Osallistu oppilaskunta- ja tutortoimintaan sekä kansainvälisiin projekteihin. Ole aktiivinen kansalainen myös koulun ulkopuolella.

Paras tapa menestyä lukio-opinnoissa on positiivinen suhtautuminen kaikkeen uuteen, älyllinen uteliaisuus ja halu kokeilla uusia asioita. Auta muita jakamalla omaa osaamistasi. Älä epäröi pyytää apua, kun olet sen tarpeessa. Opiskelu ja oppiminen eivät ole kilpailua ja kurssien keräämistä, vaan halua oppia uusia asioita. Kannustavassa ja jäseniään tukevassa yhteisössä menestyvät ja viihtyvät kaikki.

ETIS tarkoittaa Empatiaa, Työteliäisyyttä, Innovatiivisuutta ja Suvaitsevaisuutta. Näistä muodostuu meidän arvopohjamme.

Menestyksellistä lukuvuotta! Harri Rinta-aho rehtori

TYÖ JA LOMA-AJAT

Syyslukukausi	to 9.8. - pe 21.12.2018
syysloma	ma 15.10. - pe 19.10.2018
Itsenäisyyspäivä	to 6.12.2018
vapaapäivä	pe 7.12.2018
Kevätlukukausi	ma 7.1. - la 1.6.2019
talviloma	ma 18.2. - pe 22.2.2019
pääsiäinen	pe 19.4. - ma 22.4.2019
vappu	ke 1.5.2019
helatorstai	to 30.5.2019

Vapaapäivän pe 7.12. korvaava lauantaiyöpäivä on 22.9.2018.

JAKSOT

I	to 9.8.	-	pe 28.9.	37
II	ma 1.10.	-	ti 27.11.	37
III	ke 28.11.	-	pe 1.2.	37
IV	ma 4.2.	-	ke 3.4.	38
V	to 4.4.	-	la 1.6.	39

TUNTIKIERTOKAAVIO JA RUOKAVUOROT

	klo	Maanantai	Tiistai	Keskiviikko	Torstai	Perjantai
1.	8.15 – 9.30	2	7	4	7	1
2.	9.45 – 11.00	3	5	2	5	4
3.	11.00–13.00 *) ruokailuvuorot	5	4	3	2	6
4.	13.15–14.30	6	1 *)	6	1	7
5.	14.45 – 16.00	8	9 *)	8	3	8

*) Ruokailuvuorot 1.-3. jaksossa:

I vuoro 11.00 - 11.45 3. tunti 11.45 - 13.00 (pääsääntöisesti kakkoset)

II vuoro 11.55 - 12.25 3. tunti 11.15 - 11.55 ja 12.25 - 13.00 (pääsääntöisesti kolmoset)

III vuoro 12.30 - 13.15 3. tunti 11.15 - 12.30 (pääsääntöisesti ykköset).

4. ja 5. jaksossa on kaksi ruokailuvuoroa, jolloin ykköset siirtyvät II vuoroon.

ETIKSESSÄ ERITYISTÄ

Etelä-Tapiolan lukio on sijainnut vuodesta 2000 lähtien keskeisellä paikalla hyvien liikenneyhteyksien varrella Tapiolassa, WeeGee-talossa. Entiseen painotaloon kunnostetut opetustilat muodostavat viihtyisän ja toimivan oppimisympäristön. Kolmanteen kerrokseen on rakennettu uudenlaista ja modernia opetustilaa. Viimeisimpänä uudistuksena monipuolinen TV-studio.

Etelä-Tapiolan lukiolla on laajaa ja aktiivista kansainvälistä toimintaa. Joka lukuvuosi toteutetaan useita kansainvälisiä projekteja ja opintomatkoja. Yhteistyökouluja löytyy mm. Hollannista, Kanadasta ja Espanjasta. Nepalista löytyy kummikoulu, jonka hyväksi kerätään varoja. Etelä-Tapiolan lukion opiskelijat ovat mukana myös yhteiseurooppalaisissa tapahtumissa, joita järjestävät EYP (The European Youth Parliament) sekä MEP (Model European Parliament). Tarkempaa tietoa kunkin lukuvuoden kansainvälisestä toiminnasta löytyy koulun kotisivuilta.

Etelä-Tapiolan lukion painotuksena ovat talous- ja yhteiskuntatieteet. Painotuksen mukaiset soveltavat kurssit ja opintokokonaisuudet antavat hyvän pohjan yhteiskunta- ja taloustieteiden opintoihin. Painotuksen mukaisia opintokokonaisuuksia ovat yrittäjyyso-pinnot, aktiivinen kansalaisuus sekä kestävä kehitys. Painotus näkyy myös erilaisissa teemapäivissä ja tapahtumissa, kuten studia generalia -luentosarjassa, yrittäjän päivässä ja auta lähimmäistä -päivässä.

Painotuksen mukaiset koulukohtaiset kurssit:

Aktiivinen kansalaisuus:

YH 05 Poliitiikan syventävä kurssi
YH 06 Yhteiskunta- ja talouspolitiikan kurssi
YH 07 Lakitiedon jatkokurssi
YH 08 Kansantaloustieteen perusteita
YH 13 Oppilaskuntatoiminta
YH 14 Vaikutetaan
YH 16 Kestävä kehitys
YH 17 Studia Generalia
BI 06 Biologia nyt
RUA 13 Kestävä elämäntapa
GE 05 Kehityskaantiede
OPO 03 Tutorkurssi

Yrittäjyyso-pinnot:

YH10 Yrittäjyyden peruskurssi
YH11 Nuori Yrittäjyys –projektiyö
ENA 10 Business English
MAA 15/ MAB 6 Talousmatematiikka
AI 7 Puhe- ja vuorovaikutustaidot
PS 6 Sosiaalipsykologia
KU 6 Valokuvaus ja kuvankäsittely

Lukiodiplomit sekä äidinkielen ja vieraiden kielten tutkinnot

- Taito- ja taideaineissa tehtävät lukiodiplomit: median lukiodiplomi ja kuvataiteen lukiodiplomi
  - Saksan kielidiplomi I ja II
  - Puheviestinnän päättökoe (PUHVI-koe)
  - Suullisen kielitaidon kokeet toisessa ja vieraisa kielissä
- Lisätietoja em. kokeiden ja näyttöjen suorittamisesta antavat aineenopettajat.

TIEDOTTAMINEN

Tiedottaminen tapahtuu pääasiassa sähköisten välineiden kautta.

RYHMÄNOHJAUS

Ryhmänohjaustuokio on tiistaisin klo 13.00-13.15. Lisäksi järjestetään tarpeen mukaan pidempiä ryhmänohjaustuokioita, joista tiedotetaan erikseen.

TITI eli tiistaitiedote

Wilmassa julkaistaan joka tiistai TITI, johon on koottu viikon tärkeät tiedotukset.

SÄHKÖINEN KALENTERI

Tämän opinto-oppaan kalenteri päiviyksineen julkaistaan myös sähköisenä. Kalenterin voi synkronoida näkymään omissa laitteissa.

INFO-TV

Info-tv:ssä on vaihtuvia ilmoituksia ajankohtaisista asioista. Lukion virallisen info-tv:n (1. ja 2. kerroksissa) lisäksi oppilaskunnalla on omaa tiedottamista varten info-tv auditorion vieressä.

KOULUN KOTISIVUT

Koulun kotisivuilta (www.etela-tapiola.fi) löytyy monenlaista asiaa Etiksessä opiskelusta, mm. oppikirjaluetelot, koulua koskevat uutiset ja myös Etanan jutut.

WILMA

Espoossa on käytössä Wilma-järjestelmä, josta löytyy kaikki ajankohtainen informaatio. Opiskelijat valitsevat Wilmassa kurseja, seuraavat suorituksiaan ja lukevat tiedotteita. Wilma on myös sähköinen viestintäkanava opiskelijan ja opettajien välillä. Erityistapauksissa Wilman kautta on myös mahdollista lähettää tekstiviesti kootusti kaikkien opiskelijoiden puhelimiin.

Wilmasta on myös olemassa älypuhelin/tablet-sovellus, jonka voi halutessaan ladata omalle laitteelle. Uuden Wilma-salasanan saa Wilman-aloitussivulta. Salasana lähetetään järjestelmään tallennettuun sähköpostiosoitteeseen. Jos sähköpostiosoite on väärin, anna uusi sähköpostiosoite koulusihteerille. Lukion alussa huoltajille annetaan ohjeet huoltajien Wilma-tunnusten tekemiseen. Myöhemmin huoltaja voi pyytää ohjeita suoraan koulusihteeriltä sähköpostiviestillä (inka.kling@espoo.fi).

FRONTER, O365, GSUITE ja muut sähköiset oppimisympäristöt

Etiksessä käytetään sähköisiä oppimisympäristöjä opetusryhmien ja projektien työskentelyalustoina. Lukion alussa opiskelijoille jaetaan Wilma-tunnuksen lisäksi O365- ja GSuite-tunnukset.

O365 -tunnuksella (etunimi.sukunimi@edu.espoo.fi) pääsee kirjautumaan Microsoftin pilvipalveluihin (portal.office.com), lisäksi tunnuksella pääsee kirjautumaan Fronteriin ja koulun tietokoneille. Uuden salasanan voi pyytää Pentti Heikkiseltä Wilma-viestillä. Tunnukseen sisältyy Officeen työpöytäversion latausoikeus omille laitteille.

GSuite -tunnuksella pääsee Googlen pilvipalveluihin. Uuden salasanan voi tilata järjestelmään tallennettuun sähköpostiosoitteeseen tai sen voi pyytää ryhmänohjaajalta. **7**

LANGATON WLAN -VERKKO

Etelä-Tapiolan lukiossa on langaton opiskelijaverkko. Salasanan saa koulusta.

FACEBOOK

Koulun Facebook-sivuja (<https://www.facebook.com/etelatapiola>) päivitetään aktiivisesti Etiksen tapahtumista ja muusta mukavasta. Ota yhteys lehtori Johanna Jokelaan, jos haluat sinne julkaistavaksi kouluun liittyvää asiaa.

OMAT YHTEYSTIEDOT

Jokaisen opiskelijan vastuulla on ilmoittaa muutokset yhteystiedoissa koulun kansliaan. Joitain muutoksia voi tehdä suoraan eilmassa. Ajan tasalla pitää olla **opiskelijan ja huoltajan** puhelinnumero, sähköpostiosoite ja postiosoite.

LUKION TILAT

KANSLIA

Kanslia on avoinna oppilaille pääsääntöisesti päivittäin klo 9.00–15.00. Keskitä asiointi tuohon aikaan. Kansliasta saat: matkakorttihakemukset, VR-todistukset, opiskelutodistukset ja opintotukihakemukset. Kansliassa hoidat valmiiksi myös wilmassa tekemäsi ylioppilaskokeisiin ilmoittautumisen.

MEDIATEEKKI

Mediateekki on tarkoitettu hiljaiseen työskentelyyn. Koulun kirjasto sijaitsee mediateekissa. Kirjastossa on laaja kokoelma kirjallisuutta lukiolaisten lainattavaksi. Lainaushjeet löytyvät kirjastosta. Mediateekkiin ei saa viedä ruokaa ja juomaa.

LOKEROT

Lokeron avaimen saat panttia vastaan vahtimestarilta. Pantti on 10 euroa, jonka saat takaisin avainta palauttaessasi. Lokero on käytössäsi lukuvuoden kerrallaan.

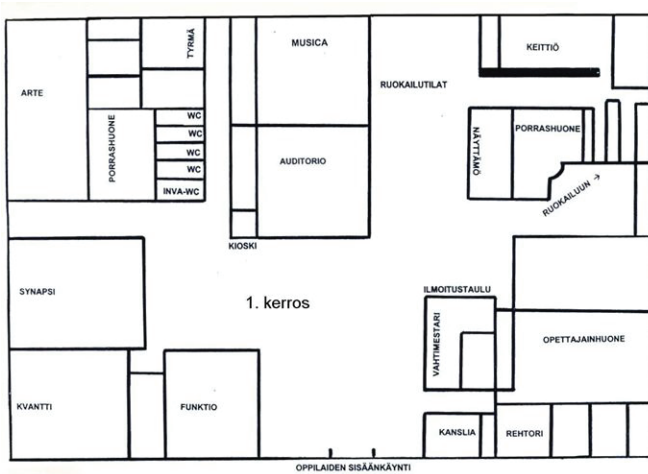
OPPILASKUNNAN HUONE TYRMÄ

Oppilaskunnan huone Tyrmä on opiskelijoiden käytössä koulupäivien aikana. Oppilaskunta päättää huoneen käyttöön liittyvistä asioista. Oppilaskunnan käytössä on lisäksi limu- ja kahviautomaatit.

KOLMAS KERROS

Lukion kolmannessa kerroksessa sijaitsee opetuskäyttöön tarkoitettua tilaa, jota käytetään oppitunteihin sekä kurssi- ja ylioppilaskokeisiin. Kolmanteen kerrokseen pääsee porrashuoneesta (ks. kartta). Tilaan saa mennä tekemään läksyjä ja valmistautumaan ylioppilaskirjoituksiin tilan ollessa vapaana. Ylioppilaskirjoitusten aikana kolmannen kerroksen muuta käyttöä rajoitetaan ja silloin porrashuoneen kautta liikkumista ja erityisesti meluamista tulee välttää. Kolmas kerros suljetaan klo 15.00 jos ei siellä ole oppituntia klo 16.00 asti.

OPISKELU LUKIOSSA

OPINTO-OHJELMAN LAATIMINEN

Lukion oppimäärä sisältää vähintään 75 kurssia. Näistä pakollisia kursseja on 47-52 riippuen matematiikan ja ruotsin kielen tasosta. Lisäksi opiskelijan on suoritettava vähintään 10 syventävää kurssia.

Opinto-ohjelma (lukujärjestys) laaditaan koko lukuvuodeksi. Valinnat tehdään Wilmassa, samoin valintojen tarkistukset. Lukuvuoden jokaisella jaksolla tulee olla vähintään neljä lukuaineiden kurssia taide- ja taitoaineiden kurssien lisäksi. Minimikurssimäärän saa alittaa vain rehtorin luvalla. Perusteita kevennetylle opinto-ohjelmalle ovat esimerkiksi harrastustoiminta tai ylioppilaskokeisiin osallistuminen jakson aikana. Kuitenkin jos haet opintorahaa, sinun on syytä muistaa, että Kelan ehdoissa päättämisen opiskelun alaraja on aina neljä kurssia jaksossa. Opiskelija, joka syytä ilmoittamatta ja rehtorin kanssa neuvottelematta jää pois jonkin jakson opetuksesta, katsotaan eronneeksi.

Kolmen vuoden opiskelijan pitää kahtena ensimmäisenä vuonna suorittaa kumpanakin n. 30 kurssia (n. 6 kurssia/ jakso). Abivuonna ehtii suorittaa korkeintaan noin 20 kurssia. Koko lukioaikana on suoritettava 75 kurssia, mutta ylioppilastutkinnossa menestymisen kannalta on järkevää suorittaa myös mahdollisimman paljon syventäviä kursseja. Opiskelijan on itse huolehdittava siitä, että kursseja on riittävästi ja että ennen tutkinnon suorittamista opiskelijan tutkintoon kuuluvien oppiaineiden oppimäärät on suoritettu hyväksytysti.

Useimmiten lukio-opinnot suoritetaan kolmessa vuodessa. Mikäli opiskelija harkitsee siirtymistä nopeutettuun tai hidastettuun opinto-ohjelmaan, tulee hänen ottaa yhteyks opinto-ohjaajaan. Valmistumisaikataulun muutos tehdään aina yhdessä opinto-ohjaajan kanssa.

Kurssien tavoitteista, sisällöistä, opetusmenetelmistä ja arvioinnista saat tarkempaa tietoa Etelä-Tapiolan lukion opetussuunnitelmasta. Wilmassa on lyhyitä kurssikuvauksia. Kurssikuvauksia on myös koulun kotisivulla www.etela-tapiola.fi -> [opiskelijalle](#) -> [kurssitarjonta](#).

KURSSIEN SUORITUSJÄRJESTYS

Pedagogisista syistä ja opinto-ohjelman laatimisen helpottamiseksi kurssit on suunnattu jollekin vuositasolle. Voit kuitenkin valita kursseja myös muilta vuositasoilta, mikäli ne sopivat opinto-ohjelmaasi ja lukujärjestykseesi eikä aineen suoritusjärjestyksessä ole asetettu sille esteitä. Yleensä kunkin oppiaineen ensimmäinen kurssi kannattaa opiskella ensin, koska sillä tutustutaan kyseisen oppiaineen keskeiseen käsitteistöön.

Tietyissä aineissa kurssit suositellaan opiskeltavaksi numerojärjestyksessä:

- Matematiikan pakolliset kurssit
- Kielten pakolliset ja syventävät kurssit (yhden kurssin yli voi tarvittaessa hypätä)
- Fysiikan kurssit (valtakunnalliset)

Jos haluat poiketa järjestyksestä, sinun on keskusteltava asiasta ensin aineenopettajan kanssa. Useimmat soveltavat kurssit ovat vapaasti valittavissa riippumatta kurssinumerosta.

ITSENÄINEN OPISKELU

Itsenäisellä opiskelulla tarkoitetaan opiskelua, joka tapahtuu kokonaan tai osittain ilman lähiopetusta. Lukio-opiskelijalla on oikeus suorittaa kursseja itsenäisesti, johon häntä myös kannustetaan. **Itsenäistä opiskelua ei ole sidottu kurssitarjontimeen, vaan kursseja voi suorittaa missä tahansa jaksossa.** Kursseja voi suorittaa myös verkossa.

Ensimmäinen opiskeltava kurssi kaikissa oppiaineissa on yleensä opiskeltava luokkaopetuksessa. Kahta saman aineen peräkkäistä kurssia ei voi suorittaa itsenäisesti. Itsenäisen suorituksen ehtona on, että edellisestä suoritetusta kurssista on vähintään arvosana seitsemän. Mikäli kurssista on aiemmin saanut arvosanan K (keskeytynyt), sitä ei voi suorittaa itsenäisesti.

Kurssin itsenäisestä suorituksesta sovitaan **kirjallisesti** opettajan kanssa **jakson ensimmäisen viikon aikana**. Mikäli opiskelija ei noudata opettajan kanssa sovittua aikataulua, sopimus raukeaa ja jaksotodistukseen tulee merkintä K. Opiskelija voi sopia opettajan kanssa, että suorittaakin kurssin itsenäisesti, vaikka on jo aloittanut sen luokkaopetuksessa.

Itsenäisesti opiskellusta kurssista edellytetään hyväksytty arvosana (vähintään viisi). Jos itsenäisestä kurssista saa nelosen, uusintakuulusteluun saa mennä luokkaopetuksessa suoritettua kurssia koskevien määräysten mukaisesti. Itsenäinen suoritus ei ole koskaan pelkkä koe, vaan sen tulee vastata luokkaopetukseen osallistuvien työmäärää. Myös itsenäisesti suoritettuja kursseja voi yrittää korottaa tammi- ja kesäkuussa järjestettävissä korotuskuulusteluissa.

Opiskelija voi suorittaa vain yhden kurssin itsenäisesti jakson aikana. Rehtori voi myöntää oikeuden suorittaa useampi kuin yksi kurssi.

Itsenäisen suorituksen koepäiviä on lukuvuoden aikana viisi. Niihin ilmoittaudutaan Wilman kautta. Lähetä lisäksi Wilma-viesti ao. opettajalle. Itsenäiseen suoritukseen liittyvät tehtävät on palautettava opettajalle sovitun aikataulun mukaisesti ja viimeistään kokeeseen ilmoittautumispäivänä. Kokeeseen ei oteta opiskelijaa, joka ei ole palauttanut tehtäviään em. määräaikaan mennessä.

Musiikin ja liikunnan kurssien lisäksi seuraavia kursseja **ei voi** suorittaa itsenäisesti:

Opetussuunnitelma:

Ruotsi

RUJA12/RUB11

Saksa

SAA 13, SAB 13

Yhteiskuntaoppi

YH5, YH6, YH7, YH8

Psykologia

PS 7

Opinto-ohjaus

OP1

OPINTO-OHJELMAN MUUTTAMINEN KESKEN LUKUVUODEN

Voit muuttaa opinto-ohjelmaasi lukuvuoden aikana aina ennen jakson vaihtumista ja uusien kurssien alkamista. Muutokset tulee tehdä Wilmassa. Kun kurssit ovat alkaneet, kurssivaihdoksia ei voi enää tehdä.

Matematiikan tason vaihto

Oppimäärän vaihtamisesta on aina ensin keskusteltava matematiikan opettajan ja opinto-ohjaajan kanssa. Kurssien hyväksilukemisen tekee apulaisrehtori opiskelijan pyynnöstä esimerkiksi Wilma-viestillä. Suoritukset voi siirtää, kun kaikki keskeneneräiset aikaisemman oppimäärän kurssit on saatettu päätökseen esimerkiksi uusinnat suoritettu. Jos opiskelija pyytää, hänelle tulee järjestää mahdollisuus lisänäyttöihin osaamistason toteamiseksi.

Kurssien vastaavuudet:

MAA2 -> MAB2, MAA3 -> MAB3, MAA6 -> MAB7 ja MAA8 -> MAB4 ja MAA10 -> MAB5.

Muut suoritettut pitkän matematiikan kurssit siirtyvät suoritusmerkinnöiksi (S).

LUKION ULKOPUOLELLA SUORITETTAVAT KURSSIT

Jos suoritat lukion oppiaineisiin liittyviä kursseja esimerkiksi muissa oppilaitoksissa, kesälukiossa tai ulkomailla, voit saada ne hyväksytyiksi opinto-ohjelmaasi. **Hyväksymispäätöksen tekee rehtori, joten hänen kanssaan on hyvä sopia asiasta etukäteen.** Kurssin tulee liittyä lukiossa suoritettaviin opintoihin ja sen on vastattava laajuudeltaan lukion kurssia ja kurssin suorittamisesta on oltava kirjallinen todistus.

Tietoja Espoon yhteisestä kurssitarjonnasta saat opoilta ja Espoon kaupungin opetuksen ja koulutuksen kotisivuilta (www.espoo.fi/kurssitarjotin), joilla on myös ilmoittautumishjeet näille kursseille. Sinulla on mahdollisuus opiskella lukiossa tai ammatillisessa oppilaitoksessa kursseja, joita ei Etelä-Tapiolan lukiossa ole tarjolla.

Muista myös mahdollisuus tehdä joitakin **avoimen yliopiston kursseja** Espoon työväenopiston kautta. Nämä kurssit ovat maksullisia. Espoon työväenopisto järjestää myös **erityisesti nuorille suunnattuja kursseja**, joita hyväksytään lukion kurseiksi. Näistä kerrotaan lisää osoitteessa <http://www.nuortenkurssit.fi/>. Osa Espoon työväenopiston korkeakoulukursseista järjestetään iltaisin Etelä-Tapiolan lukion tiloissa.

POISSAOLOT

Lukiolain mukaan jokaisella opiskelijalla on läsnäolovelvollisuus. Opiskelija voi olla poissa koulusta vain saatuaan siihen luvan tai sairastuttuaan. Poissaolojen vuoksi opiskelijalta voidaan vaatia lisänäyttöä kurssin arvioimiseksi. Niistä aiheutuva näyttöjen puuttuminen voi olla esteenä kurssin arvioimiselle. Selvittämättömien poissaolojen tai ei-hyväksyttävien poissaolojen takia opiskelija voi menettää oikeuden jatkaa kurssia. **Poissaolosta on ilmoitettava kouluun** joko koulusihteerille tai ryhmänohjaajalle viimeistään kolmantena poissaolopäivänä (arviointipäivänä poissaolosta pitää ilmoittaa opettajalle heti Wilma-viestillä). Alle 18-vuotiaan opiskelijan huoltaja antaa poissaoloselvityksen Wilman kautta.

Etukäteen tiedossa olevaan poissaoloon anotaan lupa omalta ryhmänohjaajalta (max 5 päivää) tai rehtorilta (yli 5 päivää). **Kerran lukuvuodessa** loma voidaan myöntää **perheen yhteiseen lomamatkaan**. Muita hyväksyttäviä poissaolon syitä voivat olla esimerkiksi perhejuhla, esiintyminen, tutkinto, valmennus- tai kilpailumatka, opiskelu tms. **Loma anotaan Wilmassa lomakkeella. Lisäksi kanslian lokerikosta tai koulun kotisivulta saatavalla lomakkeella kirjataan aineenopettajien kanssa sovittu menettely korvaavista tehtävistä.** Opiskelija ei ole oikeutettu tukiopetukseen ylimääräisestä lomasta syntyneiden poissaolojen vuoksi.

HUOMI Poissaolot, jotka aiheutuvat koulun opintomatkojen, retkien tms:n vuoksi, on opiskelijan ilmoitettava etukäteen opettajille. Samalla opiskelija kysyy myös tuona aikana annettavat läksyt ja muut tehtävät.

KURSSIT JA ARVIOINTI

KURSSIN ARVIOINTI

Kunkin oppiaineen pakolliset ja opetussuunnitelman perusteissa määritellyt valtakunnalliset syventävät kurssit arvioidaan numeroin. Muiden syventävien ja soveltavien kurssien arviointitapoja ovat opetussuunnitelman ainekohtaisessa osassa esitellyllä tavalla numeroarviointi, suoritusmerkintä (S = suoritettu) tai hylätty (H =hylätty). Suoritusmerkinnän saamisen kriteerit on määritelty oppiaineiden kurssikohtaisessa opetussuunnitelmassa. Jos nämä kriteerit eivät täyty, opiskelija saa merkinnän hylätty (H).

Poissaolojen takia keskeytyneestä kurssista annetaan merkintä K (=keskeytynyt). Merkintä P (= puuttuvia suorituksia) annetaan silloin, kun opiskelijalta puuttuu osa kurssisuorituksista: opiskelija ei ole esimerkiksi osallistunut kurssikokeeseen tai hän on jättänyt palauttamatta kurssiöitä. Opiskelijan on täydennettävä kurssisuorituksensa viimeistään seuraavan jakson aikana. Jos opiskelija ei täydennä suoritustaan sovitulla tavalla, opettaja arvioi kurssin vaillinaisen käytön perusteella (alennettu arvosana, arvosana 4 tai K). Mikäli opiskelija saa pakollisesta kurssista merkinnän K, hänen on käytävä kurssi uudelleen. K-merkinnällä arvioitua kurssia ei voi jälkikäteen täydentää, vaan kurssi on keskeytynyt!

OPPIAINEEN OPPIMÄÄRÄN ARVIOINTI

Oppiaineen oppimäärässä ovat mukana kaikki opiskelijan arvioidut pakolliset ja opetussuunnitelman perusteissa määritellyt valtakunnalliset syventävät kurssit, eikä mitään niistä voi jälkikäteen poistaa. Oppiaineen oppimäärään liittyvien soveltavien kurssien arviointitavasta kerrotaan tarkemmin opetussuunnitelman ainekohtaisessa osassa.

Oppiaineen oppimäärän arvosana määräytyy opiskelijan opiskeleminen pakollisten ja opetussuunnitelman perusteissa määriteltyjen valtakunnallisten syventävien kurssien kurssiarvosanojen aritmeettisena keskiarvona. Opiskelija voi ennen päättötodistuksen saamista osallistua korotustenttiin nostaakseen oppiaineen lopullista arvosanaa. Tarkempia ohjeita tästä annetaan abivuonna.

Päättötodistuksessa numeroarvosanoin arvioidaan kaikki pakollisten aineiden oppimäärät sekä valinnaiset vieraat kielet. Opinto-ohjauksesta annetaan suoritusmerkintä. Suoritusmerkinnällä voidaan arvioida opiskelijan pyynnöstä seuraavat oppiaineet:

- liikunta
- valinnainen vieras kieli, mikäli suoritettuja kursseja on korkeintaan kaksi
- pakolliset oppiaineet, joissa opiskelija on suorittanut vain yhden kurssin.

Opiskelijan suorittamista yhden oppiaineen pakollisista ja valtakunnallisista syventävistä kursseista saa olla hylättyjä kurssiarvosanoja enintään seuraavasti:

Opiskeltuja valtakunnallisia kursseja yhteensä:	Hylättyjä kurssiarvosanoja (4) enintään:
1 – 2 kurssia	0
3 – 5 kurssia	1
6 – 8 kurssia	2
9 kurssia tai enemmän	3

ETENEMISESTE

Etenemiseste muodostuu silloin kun hylättyjen arvosanojen kokonaismäärä ylittää 1/3 kyseisen oppiaineen pakollisista ja suoritettujen valtakunnallisten syventävien kursseiden yhteismäärästä. Etенemiseste poistuu, kun hylätty kurssi suoritetaan hyväksytysti. Opinnot voivat myös jatkua opettajan kanssa tehdyn kirjallisen sopimuksen perusteella.

ARVIOINTIVIIKKO

Jokaisen jakson lopussa on arviointiviikko, jonka aikana lukuaineista järjestetään yleensä kurssikoe tai jokin muu näyttö. Arviointiviikon päivä on tarkoitettu kokonaisuudessaan tietyn palkin käyttöön. Päivä voi sisältää kurssikokeen, muita näyttöjä, opetustuokioita, ryhmätyöskentelyä, vierailukäyntejä jne. Arviointiviikolla koulupäivä on pituudeltaan viisi tuntia. Päivä alkaa klo 9.00 ja päättyy klo 14.00, ellei opettaja ole muuta ilmoittanut.

Jos opiskelija ei sairauden vuoksi pääse arviointiviikolla pidettävään kurssikokeeseen, siitä on ilmoitettava ao. opettajalle Wilma-viestillä viimeistään koepäivän aamuna. Mikäli opiskelija on sairauden vuoksi poissa kurssikokeesta ja hän on ilmoittanut poissaolosta viimeistään arviointipäivän aamuna, hänelle tulee kurssiarvosanaksi ennen uusintakokeen suoritusta P. Opettaja voi arvostella hänet myös muun näytön perusteella. Jos opiskelija ei ole tyytyväinen näin saatuaan arvosanaan, hän voi neuvoteltuaan rehtorin ja aineenopettajan kanssa ja esitettyään luotettavan poissaoloselvityksen (ei oma selvitys) osallistua uusintakokeeseen. Tällöin opiskelijan kurssiarvosanaksi ennen uusintakokeen suoritusta tulee P.

HUOM! Poissaolo kurssin loppukokeesta ei oikeuta automaattisesti pääsemään uusintakuulusteluun.

ERITYISJÄRJESTELYT KOKEESSA

Opiskelijalla on oikeus saada erityisjärjestelyjä perustuen lukihäiriölausuntoon tai lääkärin diagnoosiin. Lisäksi opiskelija saa käyttää kokeissa lisäaikaa yhden tunnin (3 tunnin kokeessa), jos hänen lukihäiriönsä on lukitestissä todettu vähintään keskivaikeaksi. Opiskelija on oikeutettu tarpeen vaatiessa erityisjärjestelyihin myös pysyvän tai tilapäisen fyysisen vamman vuoksi. Näistä toimitetaan aina lääkärinlausunto rehtorille. Opiskelija huolehtii tarvittavien dokumenttien toimittamisesta rehtorille. Koulun erityisopettaja toimittaa oman lausuntonsa suoraan rehtorille.

Arviointiviikon erityisjärjestelyistä (yleensä lisäaika tai tietokoneen käyttöoikeus) opiskelija keskustelelee kurssia pitävän opettajan kanssa **viikkoa ennen koeviikon alkua**. Opettaja ilmoittaa lisäaikaan oikeutetulle opiskelijalle arviointiviikolla suoritettavan kokeen aikataulun. **Iltakokeiden erityisjärjestelyistä opiskelija ilmoittaa aineenopettajan lisäksi apulaisrehtorille Juha Kiviojalle Wilma-viestillä**. Viestissä tulee ilmetä opiskelijan nimi, kurssin nimi, koodin numero ja opettaja sekä yksilöity erityisjärjestelytoive, esimerkiksi lisäaika tai tietokoneen käyttöoikeus. Iltakokeissa lisäaikaan oikeutetun opiskelijan koeaika on klo 16.00-20.00.

KOKEIDEN PALAUTUS

Päätösviikolla olleiden kokeiden palautuspäivät on merkitty kalenteriin. Kokeet palautetaan järjestyksessä (1, 2, 3,...) 20 minuuttia/ koe alkaen kello 9.00. Palkin 7. palautus on välitunnilla 11.00 -11.15. Kahdeksannen koodin palautus on opettajan ilmoittamana ajankohtana. **Kokeen palautuksessa on läsnäolopakko**, sillä tilaisuus on tarkoitettu myös oikaisuvaatimuksen tekemiseen. Iltakokeiden arvosanat tulevat noin viikossa. Kokeet pitää noutaa kyseiseltä opettajalta. Poikkeavista palautusaikatauluista ilmoitetaan koulun tiedotuskanavilla. Opettaja säilyttää noutamattomia kokeita vain seuraavan jakson ajan.

KOKEEN UUSIMINEN

Hylätyn kokeen uusiminen

Hylätty arvosana tarkoittaa arvosteluasteikolla 4-10 arvosanaa 4. Hylätyn kokeen voi uusia kerran **heti seuraavassa uusinnassa**. Kokeeseen ilmoittaudutaan Wilmassa Tentit-välilehdellä. Vain ilmoittautuneille tehdään koe ja varataan kokeessa paikka.

Korotuskuulustelu eli hyväksytyen arvosanan uusiminen

Hyväksyttyä arvosanaa voi korottaa yhden kerran. Hyväksyttyä kurssiarvosanaa voi myös yrittää korottaa käymällä kurssi uudelleen osallistumalla opetukseen. Kaksi kertaa lukuvuodessa opiskelijalla on mahdollisuus korottaa yhtä hyväksyttyä arvosanaa korotuskuulustelulla, johon kokeen lisäksi voi kuulua muitakin opettajan määräämiä tehtäviä. Kesäkuussa voi korottaa edellisen kevätlukukauden (jaksot 3-5) ja tammikuussa edellisen syyslukukauden (jaksot 1 ja 2) aikana suoritettuja kursseja. Parempi arvosana jää voimaan. Korotuskuulusteluun ilmoittautuminen ja siitä pois jääminen merkitsee, että kyseisen kurssin korotusoikeus on käytetty. Kokeeseen ilmoittaudutaan wilmassa Tentit-välilehdellä.

OPISKELIJAN TUKENA

OPISKELIJAN OHJAUS

Opinto-ohjaaja

Opinto-ohjaajat antavat ohjausta lukio-opintojen suunnitteluun, kurssivalintojen ja luku- ja järjestyksen tekoon sekä jatko-opintoihin ja ammatinvalintaan. Opinto-ohjaajilla on avoin vastaanotto klo 12-13, jolloin voi hoitaa pieniä ohjausasioita ilman ajanvarausta. Pidempikestoiseen ohjaukseen aika varataan wilman tapahtumakutsun kautta. Kukka Tast toimii A-B-ryhmien sekä 161B- ja 181B -ryhmien opiskelijoiden opona, Mikko Saxberg toimii C-D-ryhmien sekä 171B-ryhmän opona. Ohjausasiat pyritään hoitamaan ensisijaisesti oman opon kanssa.

Ryhmänohjaaja

Jokaisella opiskelijalla on oma ryhmänohjaajansa. Ryhmänohjaaja on opiskelijoiden lähiohjaaja, joka perehdyttää opiskelijat lukion käytänteisiin, seuraa opintojen edistymistä ja tiedottaa ajankohtaisista asioista. Ryhmänohjaaja tapaa omat opiskelijansa viikoittain ro-tuokiolla tiistaisin klo 13.00-13.15.

Aineenopettaja

Jokainen opettaja on opettamansa aineen asiantuntija. Hänen tehtävänä on myös ohjata opiskelijaa opettamansa oppiaineen opiskelussa sekä auttaa häntä kehittämään oppimaan oppimisen taitojaan ja oppimisen valmiuksiaan.

Tutor

Opiskelijoiden tutor-toiminta on osa opinto-ohjausta. Tutoreiden tehtävänä on perehdyttää uusia opiskelijoita koulun, tukea ja ohjata opinto-ohjelman laadinnassa yhdessä ryhmänohjaajien ja opinto-ohjaajan kanssa ja auttaa ryhmähengen luomisessa. Jokaisella ro-ryhmällä on omat tutorinsa.

Lukuvuoden 2018-2019 tutorit ja ryhmät:

- 18A Olivia Krekula, Veera Rasi, Jasper Siitari, Viivi Vartama
- 18B Sampo Raij, Sofia Sinishin, Ella Väyrynen, William Whittan
- 18C Donya Beyou, Silja Enlund, Lumi Seljavaara, Sanni Valtokari
- 18D Valentina Leppänen, Sara-Maria Rönkkö, Meija Saarinen, Iiris Sääskilahti
- 18IB Yegor Chmilewsky, Olivia Davidsson, Jade Kiiskinen, Viivi Kontinen, Jami Suominen, Annalina Wheeler

Oppilaskunta

Lukiolain mukaan kaikissa lukioissa on oppilaskunta, johon kuuluvat kaikki koulun opiskelijat. Oppilaskunnan tehtävänä on järjestää opiskelijoiden yhteistoimintaa, vapaata harrastustoimintaa sekä tehdä ehdotuksia erilaisista koulun liittyvistä asioista, esimerkiksi juhlista, teemapäivistä, opetussuunnitelman muuttamisesta, oppikirjoista, opetusväline- ja kirjastohankinnoista. Oppilaskunnan mielipidettä on lukiolain mukaan kuultava kaikissa merkittävissä koulun toimintaan liittyvissä asioissa.

Oppilaskunnan hallitus valitaan tammikuun alussa ehdokasasettelun jälkeen suorilla vaaleilla. Hallitus valitsee keskuudestaan puheenjohtajan ja muut tarpeelliset toimihenkilöt. Oppilaskunnan hallituksen jäsenenä toimimisesta saa yhden kurssin. Syksyllä oppilaskunnan yleiskokous hyväksyy lukuvuoden toimintasuunnitelman ja valitsee opiskelijoiden ehdokkaat lukion johtokunnan opiskelijajäseneksi. Lopullisen päätöksen johtokunnan opiskelijajäsenistä tekee Espoon suomenkielinen koulutuslautakunta.

OPISKELIJAHUOLTO

Opiskeluterveydenhuolto sekä edistää opiskelijoiden terveyttä että vastaa heidän sairauksiensa hoidon järjestämisestä yhteistyössä terveysasemien kanssa. Terveystarkastajan tarkastus on ensimmäisen ja lääkärintarkastus toisen lukuvuoden aikana. Toisen lukuvuoden tarkastus on samalla kutsuntojen ennakkotarkastus. Muille opiskelijoille terveystarkastus tehdään tarvittaessa. Lääkärintarkastuksessa opiskelija saa uudelleen nuorisoterveystodistuksen, mikäli sitä tarvitsee. Tämä todistus kelpaa ajokortti- ja työpaikkalääkärintodistukseksi.

Lukion terveydenhoitaja Mari Lähde on tavattavissa koululla maanantaisin, tiistaisin ja torstaisin klo 8-16 ja perjantaisin klo 8-14. Terveydenhoitajalla on myös avovastaanottoa klo 11.00-11.30, jolloin opiskelijat voivat asioida akuuteissa asioissa ilman ajanvarausta. Yhteyden saa puhelimitse 046 877 3790 tai Wilma-viestillä tai sähköpostilla mari.p.lahde@espoo.fi. Terveydenhoitajan puoleen voi kääntyä rokotus-, seksuaalineuvonta-, raskaudenehkäisy-, päihde- ja mielenterveysasioissa sekä muissa terveyteen liittyvissä asioissa.

Opiskeluterveydenhuollon **lääkäriin** vastaanotolle opiskelija voi hakeutua terveydenhoitajan kautta. Tarvittaessa opiskelija ohjataan lisätutkimuksiin tai erikoissairaanhoidon.

Opiskelijahuollon psykologi

Psykologi ohjaa, neuvoa ja tukee lukiolaisia hyvinvointiin, opiskeluun ja elämäntilanteeseen liittyvissä asioissa. Vastaanotolle hakeutumisen syinä voivat olla esim. väsymys, stressi, ahdistuneisuus, jännittäminen, masentuneisuus, ihmissuhteet, äkilliset elämäntilanteet ja kriisitilanteet, opintojen sujumiseen liittyvät asiat tai tulevaisuuden suunnitelmat. Opiskelijahuollon psykologin vastaanotolla järjestettävät tapaamiset ovat luottamuksellisia, vapaaehtoisia ja maksuttomia. Käyntimäärät ja niiden toteuttamista sovitaan yksilöllisesti opiskelijan kanssa. Opiskelija voi hakeutua vastaanotolle itse tai esimerkiksi huoltajan, terveydenhoitajan, ryhmänohjaajan tai opinto-ohjaajan suosittelemana.

Etelä-Tapiolan yleislinjan **psykologina toimii Marianna Melin**. Tapaamisajan voi varata puhelimitse tai tekstiviestillä (043-8268649), sähköpostitse (etunimi.sukunimi@espoo.fi) tai Wilma-viestillä.

Kuraattori

Kuraattori ohjaa, neuvoa ja tukee lukiolaisia kokonaisvaltaisen hyvinvoinnin edistämiseen. Tavoitteena on edistää opiskelijoiden psykososiaalista hyvinvointia, myönteistä kokonaiskehitystä sosiaaliyön keinoin sekä kodin ja koulun välistä yhteistyötä. Tapaamisilla on tarkoitus etsiä ratkaisuja yhdessä opiskelijan kanssa. Keskustelevaan voi tulla esimerkiksi kun opiskelu, vapaa-aika, elämänhallinta tai vuorovaikutussuhteet askarruttavat, itsenäistymiseen, asumiseen ja talouteen liittyvät asiat mietityttävät tai kun haluat keskustella aikuisen kanssa luottamuksellisesti. Tarvittaessa kuraattori ohjaa opiskelijan muiden palvelujen piiriin. Myös opiskelijan vanhemmat voivat olla kuraattoriin yhteydessä, jos he ovat huolissaan omasta nuoresta tai perheen tilanteesta.

Kuraattori **Tuula Karlsson** tapaa opiskelijoita sovitetusti lukiolla. Tapaamisajan voi varata kuraattorilta puhelimitse tai tekstiviestillä (043 8246014), sähköpostitse (tuula.karlsson@espoo.fi) tai Wilma-viestillä.

Lukion erityisopettaja

Lukio-opintojen alussa opiskelijoille tarjotaan mahdollisuus osallistua lukiseulaan, jossa kartoitetaan kielelliset taidot (lukemisen nopeus, sujuvuus ja tarkkuus, luettu ymmärtäminen taidot ja oikeinkirjoitus). Erityisopettaja tiedottaa seulatuloksista siihen osallistuneille ja varaa tarvittaessa opiskelijalle yksilöajan, jolloin voidaan tehdä lukitustaus mahdollisen lukihäiriön selvittämiseksi. Oppimiseen liittyvissä erityisvaikeuksissa on mahdollista saada yksilö- tai ryhmämuotoista opiskelutaitojen opetusta tai/ja yksilöllistä tukea. Jos lukihäiriö- tai muu oppimisvaikeusepäily ilmenee myöhemmin lukioaikana, opiskelijan kannattaa ottaa yhteyttä erityisopettajaan ja varata aika, jossa kartoitetaan mahdollinen oppimisvaikeus ja tarvittava tuki. Lukion erityisopettaja:

Inka Saajoranta-Kurvinen p.050 360 3974, inka.saajoranta-kurvinen@espoo.fi

YLIOPPILASTUTKINTO

Ylioppilastutkinto järjestetään kahdesti vuodessa, keväisin ja syksyisin. **Ylioppilastutkinnon kokeet perustuvat valtakunnallisiin pakollisiin ja syventäviin kursseihin.** Opiskelija voi suorittaa tutkintoon sisältyviä kokeita hajautetusti kolmen peräkkäisen tutkintokerran aikana, tai hän voi suorittaa koko tutkinnon yhdellä kertaa. Opiskelijalla on oikeus osallistua jonkin aineen ylioppilaskokeeseen suoritettuaan ao. oppiaineen pakolliset kurssit ja lyhyen kielen oppimäärissä vähintään kolme kurssia. Rehtorin päätöksellä kokeisiin voi osallistua myös opiskelija, jolla muutoin katsotaan olevan riittävät edellytykset kokeen suorittamiseen.

Opiskelijan, joka aikoo hajauttaa ylioppilastutkintonsa eri tutkintokertoille, tulee laatia hajauttamisesta ennakosuunnitelma wilmaan ennen tutkinnon ensimmäistä koetta.

Ylioppilastutkinto muuttuu sähköiseksi yhä useammassa oppiaineessa. Koko tutkinto on tarjottu tehdä sähköisesti kevästä 2019 alkaen. Lisätietoa saa osoitteesta <https://digabi.fi/>.

Ilmoittautuminen

Ennen ilmoittautumista opiskelijan on tehtävä wilmaan **yo-tutkintosuunnitelma**, joka sisältää tiedot kirjoitettavista aineista, kokeiden ajankohdista sekä kokeiden pakollisuudesta ja ylimääräisyydestä. Ennen suunnitelman tekoa on hyvä keskustella asiasta aineenopettajien ja opinto-ohjaajan kanssa.

Ylioppilastutkintoon ja siihen kuuluviin kokeisiin ilmoittaudutaan ylioppilastutkintolautakunnan määräämänä ajankohtana eli kevään tutkintoon 23.11. ja syksyn tutkintoon 5.6. mennessä wilman kautta. **Rehtori antaa tarkat ilmoittautumisohjeet yo-infossa.** Kokelaan on samalla ilmoitettava, mitkä kokeet hän suorittaa pakollisina. Ilmoittautuminen on sitova. **Mahdolliset vieraskielisyystodistukset ja pyynnöt erityisjärjestelyistä tulee toimittaa sähköisesti YTL:lle rehtorin kautta silloin, kun kokelas ilmoittautuu ensimmäisen kerran ylioppilastutkintoon.** Lukihäiriötodistukset toimitetaan erityisopettajan kautta YTL:n sähköiseen järjestelmään myös ilmoittautumisen yhteydessä.

Ylioppilastutkintoon ja sen kokeisiin osallistuminen on maksullista. Opetusministeriö päättää vuosittain maksujen suuruudesta. Perusmaksu on 14 € ja koekohtainen maksu 28 €. Maksu ylioppilastutkintolautakunnalta mahdollisesti pyydetystä tarkistusarvostelusta on 50 €/koe.

Ylioppilastutkinnon kokeet

Ylioppilastutkintoon sisältyy pakollisia ja ylimääräisiä kokeita.

Kokeita ovat:

1. äidinkielen koe
2. toisen kotimaisen kielen koe
3. vieraan kielen koe
4. matematiikan koe
5. reaaliaineissa järjestettävä koe

Ylioppilastutkinnossa vain äidinkielen koe on pakollinen ja opiskelija voi valita kolme muuta tutkintoon kuuluvaa pakollista koetta ryhmästä, johon kuuluvat toisen kotimaisen kielen koe, vieraan kielen koe, matematiikan koe ja reaaliaineissa järjestettävä koe. Neljän tutkintoon kuuluvan kokeen lisäksi opiskelija voi halutessaan suorittaa myös ylimääräisiä kokeita.

Matematiikassa, toisessa kotimaisessa kielessä ja vieraissa kielissä järjestetään vaatimustasoltaan lyhyen ja pitkän oppimäärän kokeita. Kokelas voi valita, kumpaan kokeeseen hän osallistuu. Yhdessä pakollisessa aineessa on kuitenkin suoritettava pitkän oppimäärän koe. Toisen kotimaisen kielen sijasta voi kirjoittaa myös ao. kielen äidinkielenä. Tutkinto voi kuitenkin sisältää kussakin aineessa vain yhden tasoisin kokeen.

HUOM! Samalla tutkintokerralla on mahdollista kirjoittaa vain yksi vieraan kielen pitkään oppimäärään perustuva koe ja yksi äidinkielen koe.

Ylioppilastutkinnon arvosanat

Kokeet korjaa ja arvostelee alustavasti asianomaisen aineen opettaja ja lopullisesti ylioppilastutkintolautakunnan sensori.

Arvosanoja ovat	lyhenne	pistemäärä
Laudatur	L	7
Eximia cum laude approbatur	E	6
Magna cum laude approbatur	M	5
Cum laude approbatur	C	4
Lubenter approbatur	B	3
Approbatur	A	2
Improbatur	I	0

Ylioppilastutkinto tulee suoritetuksi, kun kokelas on saanut pakolliset kokeet suoritettua hyväksytysti. Ylioppilastodistuksen saamisen edellytyksenä on, että lukion oppimäärä on suoritettu hyväksytysti. Ylioppilastodistusta ei siis ole mahdollista saada ilman lukion päättötodistusta.

Tutkintotodistuksessa ovat kaikki suoritukset, jotka kokelas on siihen mennessä suorittanut. Jos kokelas on uusinut jonkin kokeen ennen tutkinnon suoritusta, parempi arvosana merkitään tutkintotodistukseen. Ylimääräisissä kokeissa saatuja hylättyjä arvosanoja (I) ei merkitä ylioppilastutkintotodistukseen. Ylimääräisistä kokeista, jotka suoritetaan tutkinnon jälkeen, annetaan erillinen todistus.

Reaaliaineiden kokeet

Kullakin koekerralla on kaksi reaalikoepäivää. Yhdellä kirjoituskerralla voi kirjoittaa korkeintaan kaksi reaalikoetta. Jos kokelas hajauttaa tutkintonsa kolmeen koekertaan, hän voi suorittaa kuusi reaaliaineen koetta.

Reaaliaineiden jakautuminen eri koepäiville:

- Koepäivä A:

Psykologia, filosofia, historia, fysiikka ja biologia.

- Koepäivä B:

Evangelisluterilainen uskonto, ortodoksinen uskonto, elämäntutkimustieto, yhteiskuntaoppi, kemia, maantiede ja terveystieto.

Kokeiden uusiminen ja tutkinnon täydentäminen

Hylätyn pakollisen kokeen (I) saa uusia kaksi kertaa kolmen välittömästi seuraavan tutkintokerran aikana. Hylätyksi katsotaan myös koe, johon kokelas on ilmoittautunut, mutta jättänyt saapumatta ilman painavaa syytä, tai koe, jota kokelas ei jätä arvoisteltavaksi (kokeen keskeyttäminen). Jollei hylättyä pakollista koetta ole mainitussa ajassa hyväksytysti suoritettu, koko ylioppilastutkinto on uusittava. *Jos kokelas on hylätty pakollisessa vaativamman tason kokeessa, hän saa hylättyä koetta uusiessaan osallistua saman oppiaineen lyhyemmän oppimäärän kokeeseen.* (Ylioppilastutkinto A 915/2005, 4§). Siten kokelas, joka esimerkiksi on hylätty pakollisessa pitkässä matematiikan kokeessa, voi hylättynä kokeena uusia lyhyen matematiikan kokeen. Tason vaihtaminen edellyttää kuitenkin, että kokelaan pakollisiin kokeisiin sisältyy yksi vaativamman tason koe. Myös **hylätyn ylimääräisen** kokeen saa uusia kaksi kertaa ilman aikarajaa. Hylätyn ylimääräisen kokeen tasoa ei voi vaihtaa. **Hyväksyttyä koetta** voi ilman aikarajoitusta uusia yhden kerran. Ylioppilastutkintoa voi myöhemmin täydentää uusilla aineilla tai jo suoritetun aineen erilaajuisilla kokeilla.

Ylioppilaskokeita koskeviin määräyksiin ja uudistuksiin voi tutustua tarkemmin ylioppilastutkintolautakunnan kotisivuilla osoitteessa <http://www.ylioppilastutkinto.fi>.

OPPIAINEET JA TUNTIJAKO

Taulukkoon on merkitty valtakunnalliset ja soveltavat kurssit koko lukioajalle.

Taulukan merkinnot = **pakolliset, syventävät**, soveltavat.

Oppiaine	Koodi	Ykköset	Kakkoset	Kolmoset
Äidinkieli ja kirjallisuus	ÄI	1 2 3 7 10 12 13	4 5 6 9 10 12 13	6 7 8 9 10 12 13
Suomi toisena kielenä	S2	1 2 3		
Englanti	ENA	1 2 3 10 11 12 13	4 5 6 7 8 10 11 12 13	7 8 9 10 11 12 13
Saksa A-taso	SAA	1 2 3	4 5 6 9 11 13	7 8 9 10 11 13
Ranska A-taso	RAA	1 2 3	4 5 6 9 10 11	7 8 9 10 11
Ruotsi A-taso	RUA	1 2 3 10	4 5 6 7 10 11 12	7 8 9 10 11 12
Ruotsi B1	RUB	1 2 3 9	4 5 6 8 9 10 11	6 7 8 9 10 11
Ranska B2	RB2	1 2	3 4 5 6	7 8 9 10 11
Saksa B2	SB2	1 2	3 4 5 6	7 8 9 10 11 13
Ranska B3	RB3	1 2		
Saksa B3	SB3	1 2		
Espanja B3	EAB3	1 2 3	4 5 6	7 8 9 10
Matematiikka pitkä	MAA	1 2 3 4 5 11 15	6 7 8 9 12 15 16	10 13 14
Matematiikka lyhyt	MAB	1 2 3	4 5 6	7 8 9
Biologia	BIO	1 6	2 3 4 6	5 6
Maantieto	GEO	1 5	2 3 5	4 5
Fysiikka	FYS	1 2 9	3 4 5 8 9	6 7 10
Kemia	KEM	1	2 3 4	5
Uskonto (ev.lut.)	USE	1 3 4	2 3 4 5 6	3 4 5 6
Elämänkatsomustieto	EKT	1 3	2 4 5 6	5 6
Filosofia	FIL	1	2 3	4
Psykologia	PSY	1 2 7	3 4 5 6 7	4 5
Historia	HI	1 4 5 7 8 9 10	2 3 5 6 7 8 9 10	6 7 8 9 10
Yhteiskuntaoppi	YH	1 9 10	2 4 5 11 14	3 6 7 8
Musiikki	MUS	1 2 5 6	3 4 5 6	
Kuvataide	KUV	1 2 3 4 5 6	3 4 5 6	3 4 5 6 7
Liikunta (tytöt)	LIT	1 4 5 7 8	2 4 5 6	3 5
Liikunta (pojat)	LIP	1 4 5 7 8	2 4 5 6	3 5
Terveystieto	TER	1	2 3	2 3
Opinto-ohjaus	OPO	1 4	2 3	4
Kiina	KII	1 2		

KURSSITARJONTA

Lyhenteet: P = pakollinen, SY = syventävä, SO = soveltava

ÄIDINKIELI JA KIRJALLISUUS

- ÄI1 Tekstiä ja vuorovaikutus (P)
- ÄI2 Kieli, kulttuuri ja identiteetti (P)
- ÄI3 Kirjallisuuden keinoja ja tulkintaa (P)
- ÄI4 Tekstiä ja vaikuttaminen (P)
- ÄI5 Tekstiä ja konteksti (P)
- ÄI6 Nykykulttuuri ja kertomukset (P)
- ÄI7 Puhe- ja vuorovaikutustaitojen syventäminen (SY)
- ÄI8 Kirjoittamistaitojen syventäminen (SY)
- ÄI9 Lukutaitojen syventäminen (SY)
- ÄI10 Koulun lehti (SO)
- ÄI11 Journalistiikan harjoituskurssi - Näin syntyy hyvä lehtijuttu (SO)
- ÄI12 Luova kirjoittaminen (SO)
- ÄI13 Kielenhuoltoa ja tyyliharjoituksia (SO)
- ÄI14 Median lukiodiplomikurssi (SO)

A-RUOTSI

- RUA01 Ruotsinkielinen maailmani (P)
- RUA02 Ihminen verkostoissa (P)
- RUA03 Pohjoismaisia kulttuuri-ilmioitä (P)
- RUA04 Yhteiskunta ja ympäröivä maailma (P)
- RUA05 Tiede ja tulevaisuus (P)
- RUA06 Opiskelu, työ ja toimeentulo (P)
- RUA07 Kestävä elämäntapa (SY)
- RUA08 Viesti ja vaikutus puhuen (SY)
- RUA09 Öka ditt ordförråd (SO)
- RUA10 Svenska på egen hand (SO)
- RUA11 Svenska grammatik (SO)
- RUA12 Svenska i praktiken (SO)
- RUA13 Kestävä elämäntapa (SO)

B-RUOTSI

- RUB11 Minun ruotsini (P)
- RUB12 Hyvinvointi ja ihmissuhteet (P)
- RUB13 Kulttuuri ja mediat (P)
- RUB14 Monenlaiset elinympäristömme (P)
- RUB15 Opiskelu- ja työelämää ruotsiksi (P)
- RUB16 Viesti ja vaikutus puhuen (SY)
- RUB17 Kestävä elämäntapa (SY)
- RUB18 Öka ditt ordförråd (SO)
- RUB19 Svenska på egen hand (SO)
- RUB110 Svenska grammatik (SO)
- RUB111 Svenska i praktiken (SO)

A-ENGLANTI

- ENA01 Englannin kieli ja maailmani (P)
- ENA02 Ihminen verkostoissa (P)
- ENA03 Kulttuuri-ilmioitä (P)
- ENA04 Yhteiskunta ja ympäröivä maailma (P)
- ENA05 Tiede ja tulevaisuus (P)

- ENA06 Opiskelu, työ ja toimeentulo (P)
- ENA07 Kestävä elämäntapa (SY)
- ENA08 Viesti ja vaikutus puhuen (SY)
- ENA09 Writing Skills (SO)
- ENA10 Business English (SO)
- ENA11 English grammar (SO)
- ENA12 Bookclub (SO)
- ENA13 Language in cultural context (SO)
- ENA14 Debating society (SO)

A-RANSKA

- RAA01 Kieli ja maailmani (P)
- RAA02 Ihminen verkostoissa (P)
- RAA03 Kulttuuri-ilmioitä (P)
- RAA04 Yhteiskunta ja ympäröivä maailma (P)
- RAA05 Tiede ja tulevaisuus (P)
- RAA06 Opiskelu, työ ja toimeentulo (P)
- RAA07 Kestävä elämäntapa (SY)
- RAA08 Viesti ja vaikutus puhuen (SY)
- RAA09 Compréhension écrite et rédaction (SO)
- RAA10 Communication créative et interaction (SO)
- RAA11 Grammaire (SO)

A-SAKSA

- SAA01 Kieli ja maailmani (P)
- SAA02 Ihminen verkostoissa (P)
- SAA03 Kulttuuri-ilmioitä (P)
- SAA04 Yhteiskunta ja ympäröivä maailma (P)
- SAA05 Tiede ja tulevaisuus (P)
- SAA06 Opiskelu, työ ja toimeentulo (P)
- SAA07 Kestävä elämäntapa (SY)
- SAA08 Viesti ja vaikutus puhuen (SY)
- SAA09 Unterwegs in Europa (SO)
- SAA10 Übung macht den Meister! (SO)
- SAA11 Deutsche Grammatik (SO)
- SAA12 Sprachdiplom I (SO)

B2-RANSKA

- RAB21 Elämän tärkeitä asioita (SY)
- RAB22 Monenlaista elämää (SY)
- RAB23 Hyvinvointi ja huolenpito (SY)
- RAB24 Kulttuuri ja mediat (SY)
- RAB25 Opiskelu, työ ja tulevaisuus (SY)
- RAB26 Yhteinen maapallomme (SY)
- RAB27 Kansainvälinen toiminta (SY)
- RAB28 Viesti puhuen ja kirjoittaen (SY)
- RAB29 Compréhension écrite et rédaction (SO)
- RAB210 Communication créative et interaction (SO)
- RAB211 Grammaire (SO)

B2-SAKSA

- SAB21 Elämän tärkeitä asioita (SY)
- SAB22 Monenlaista elämää (SY)

SAB23 Hyvinvointi ja huolenpito (SY)
SAB24 Kulttuuri ja mediat (SY)
SAB25 Opiskelu, työ ja tulevaisuus (SY)
SAB26 Yhteinen maapallomme (SY)
SAB27 Kansainvälinen toiminta (SY)
SAB28 Viesti puhuen ja kirjoittaen (SY)
SAB210 Übung macht den Meister! (SO)
SAB211 Deutsche Grammatik (SO)
SAB212 Sprachdiplom I (SO)

B3-RANSKA/B3-SAKSA

RAB31/SAB31 Tutustutaan toisiimme ja uuteen kieleen (SY)
RAB32/SAB32 Matkalla maailmassa (SY)
RAB33/SAB33 Elämän tärkeitä asioita (SY)
RAB34/SAB34 Monenlaista elämää (SY)
RAB35/SAB35 Hyvinvointi ja huolenpito (SY)
RAB36/SAB36 Kulttuuri ja mediat (SY)
RAB37/SAB37 Opiskelu, työ ja tulevaisuus (SY)
RAB38/SAB38 Yhteinen maapallomme (SY)

Huom. RAB33/SAB33=RAB21/SAB21,
RAB34/SAB34=RAB22/SAB22 jne.,

B3-ESPANJA

EAB31 Tutustutaan toisiimme ja uuteen kieleen (SY)
EAB32 Matkalla maailmassa (SY)
EAB33 Elämän tärkeitä asioita (SY)
EAB34 Monenlaista elämää (SY)
EAB35 Hyvinvointi ja huolenpito (SY)
EAB36 Kulttuuri ja mediat (SY)
EAB37 Opiskelu, työ ja tulevaisuus (SY)
EAB38 Yhteinen maapallomme (SY)

Matematiikka, pitkä oppimäärä

MAY1 Luvut ja lukujonot (P)
MAA2 Polynomifunktiot ja -yhtälöt (P)
MAA3 Geometria (P)
MAA4 Vektorit (P)
MAA5 Analyttinen geometria (P)
MAA6 Derivaatta (P)
MAA7 Trigonometriset funktiot (P)
MAA8 Juuri- ja logaritmifunktiot (P)
MAA9 Integraalilaskenta (P)
MAA10 Todennäköisyys ja tilastot (P)
MAA11 Lukuteoria ja todistaminen (SY)
MAA12 Algoritmit matematiikassa (SY)
MAA13 Differentiaali- ja integraalilaskennan jatkokurssi (SY)
MAA14 Pitkän matematiikan kokoava kurssi (SO)
MAA15 Talusmatematiikka (SO)
MAA16 Matematiikan mallinnus (SO)

Matematiikka, lyhyt oppimäärä

MAY1 Luvut ja lukujonot (P)
MAB2 Lausekkeet ja yhtälöt (P)
MAB3 Geometria (P)
MAB4 Matemaattisia malleja (P)
MAB5 Tilastot ja todennäköisyys (P)
MAB6 Talusmatematiikka (P)
MAB7 Matemaattinen analyysi (SY)
MAB8 Tilastot ja todennäköisyys II (SY)
MAB09 Lyhyen matematiikan kokoava kurssi (SO)

Biologia

BI01 Elämä ja evoluutio (P)
BI02 Ekologia ja ympäristö (P)
BI03 Solu ja perinnöllisyys (SY)
BI04 Ihmisen biologia (SY)
BI05 Biologian sovellukset (SY)
BI06 Biologia nyt (SO)

Maantiede

GE01 Maailma muutoksessa (P)
GE02 Sininen planeetta (SY)
GE03 Yhteinen maailma (SY)
GE04 Geomedia - tutki, osallistu ja vaikuta (SO)
GE05 Kehitysmaantiede ja geomedia (SO)

Fysiikka

FY01 Fysiikka luonnontieteenä (P)
FY02 Lämpö (SY)
FY03 Sähkö (SY)
FY04 Voima ja liike (SY)
FY05 Jaksollinen liike ja aallot (SY)
FY06 Sähkömagnetismi (SY)
FY07 Aine ja säteily (SY)
FY08 Fysiikan mittaukset ja mallit (SO)
FY09 Astrofysiikka (SO)
FY10 Fysiikan kokonaiskuva (SO)

Kemia

KE01 Kemiaa kaikkialla (P)
KE02 Ihmisen ja elinympäristön kemiaa (SY)
KE03 Reaktiot ja energia (SY)
KE04 Materiaalit ja teknologia (SY)
KE05 Reaktiot ja tasapaino (SY)
KE06 Kemian kertauskurssi (SO)

Evankelisuterilainen uskonto

UE01 Uskonto ilmiönä - kristinuskon, juutalaisuuden ja islamin jäljillä (P)
UE02 Maailmanlaajuinen kristinusko (P)
UE03 Maailman uskontoja ja uskonnollisia liikkeitä (SY)
UE04 Uskonto suomalaisessa yhteiskunnassa (SY)

- UE05 Uskonnot tieteessä, taiteessa ja populaarikulttuurissa (SY)
UE06 Uskonnot ja media (SY)

Elämäntutkimus

- ET01 Maailmankatsomus ja kriittinen ajattelu (P)
ET02 Ihminen, identiteetti ja hyvä elämä (P)
ET03 Yksilö ja yhteisö (SY)
ET04 Kulttuurit katsomuksen muovaajina (SY)
ET05 Katsomusten maailma (SY)
ET06 Teknologia, maailmankatsomukset ja ihmiskunnan tulevaisuus (SY)

Filosofia

- FI01 Johdatus filosofiseen ajatteluun (P)
FI02 Etiikka (P)
FI03 Yhteiskuntafilosofia (SY)
FI04 Tieto, tiede ja todellisuus (SY)

Historia

- HI1 Ihminen ympäristön ja yhteiskuntien muutoksessa (P)
HI2 Kansainväliset suhteet (P)
HI3 Itsenäisen Suomen historia (P)
HI4 Eurooppalaisen maailmankuvan kehitys (SY)
HI5 Ruotsin itämaasta Suomeksi (SY)
HI6 Maailman kulttuurit kohtaavat (SY)
HI07 Antiikin historia (SO)
HI08 Maailma nyt (SO)
HI09 Suomi on ruotsalainen (SO)

Yhteiskuntaoppi

- YH1 Suomalainen yhteiskunta (P)
YH2 Taloustieto (P)
YH3 Suomi, Eurooppa ja muuttuva maailma (P)
YH4 Kansalaisen lakitieto (SY)
YH05 Poliittikan syventävä kurssi (SO)
YH06 Yhteiskunta- ja talouspolitiikan kokoava kurssi (SO)
YH07 Lakitiedon jatkokurssi (SO)
YH08 Kansantaloustieteen perusteita (SO)
YH09 Median maailma - verkkokurssi (SO)
YH10 Yrittäjyyden peruskurssi (SO)
YH11 Nuori Yrittäjyys -projekti (SO)
YH12 Nepal-projekti (SO)
YH13 Opiskelijakuntatoiminta (SO)
YH14 Vaikutetaan (SO)
YH15 Kiinan kulttuurin kurssi (SO)
YH16 Kestävä kehitys (SO)
YH17 Studia Generalia (SO)

Psykologia

- PS01 Psykkinen toiminta ja oppiminen (P)
PS02 Kehittyvä ihminen (SY)
PS03 Tietoa käsittelevä ihminen (SY)
PS04 Tunteet, psykkinen hyvinvointi ja mielenterveys (SY)
PS05 Yksilöllinen ja yhteisöllinen ihminen (SY)
PS06 Sosiaalipsykologia (SO)
PS07 Sosiaaliset taidot (SO)

Musiikki

- MU1 Musiikki ja minä (P)
MU2 Moniääninen Suomi (P)
MU3 Ovet auki musiikille (SY)
MU4 Musiikki viestii ja vaikuttaa (SY)

Kuvataide

- KU1 Kuvat ja kulttuurit (P)
KU2 Muotoillut ja rakennetut ympäristöt (P)
KU3 Osallisena mediassa (SY)
KU4 Taiteen monet maailmat (SY)

Liikunta

- LI1 Energiaa liikunnasta (P)
LI2 Aktiivinen elämäntapa (P)
LI3 Terveyttä liikkuen (SY)
LI4 Yhdessä liikkuen (SY)
LI5 Hyvinvointia liikkuen (SY)

Terveystieto

- TE1 Terveyden perusteet (P)
TE2 Ihminen, ympäristö ja terveys (SY)
TE3 Terveyttä tutkimassa (SY)

Opinto-ohjaus

- OPO1 Minä opiskelijana (P)
OPO2 Jatko-opinnot ja työelämä (P)
OPO3 Tutorkurssi
OPO4 Stressinhallinta (SO)

Teemaopinnot

- TO01 Monitieteinen ajattelu (SY)
TO02 Tutkiva työskentely teknologialla (SY)
TO03 Osaaminen arjessa (SY)

Taiteiden väliset kurssit

- TA01 Monitaiteellinen musiikkiprojekti (SO)

Espoo-opinnot

- EO01 Digikansalaisen perustaidot (SO)

**ETELÄ-TAPIOLAN LUKIO
INTERNATIONAL BACCALAUREATE
DIPLOMA PROGRAMME**

**STUDY GUIDE
ACADEMIC YEAR 2018 - 2019**

CONTACT INFORMATION

ADMINISTRATION

Street address: Ahertajantie 5, 02100 Espoo

Postal address: PL 3234, 02070 Espoo

Tel. + 358 (0)9 816 39101 Fax. +358 (0)9 816 39108

Webpage: www.etela-tapiola.fi

Principal: Harri Rinta-aho T. 816 39100 harri.rinta-aho@espoo.fi

Vice-Principal Juha Kivioja T. 816 3902 juha.kivioja@espoo.fi

IB Coordinator David Crawford T. 816 39109 david.crawford@espoo.fi

IB study guidance counsellors

16IB and 18IB: Kukka Tast

17IB: Mikko Saxberg

T. 043 8246623

T. 043 8245204

kukka.tast@espoo.fi

mikko.saxberg@espoo.fi

Secretary Inka Kling

T. 816 39101

Facility Manager Anu Juslin

T. 816 39104 or 043 825 1300

STUDENT WELFARE

School nurse Mari Lähde Tel. 046 877 3790 mari.p.lahde@espoo.fi

Psychologist Jenni Keltanen Tel. 050 389 4100 jenni.keltanen@espoo.fi

Special needs teacher

Inka Saajoranta-Kurvinen

Tel. 050 360 3974

inka.saajoranta-kurvinen@espoo.fi

Social worker Tuula Laakso

Tel. 043 8246014

tuula.karlsson@espoo.fi

THE SCHOOL YEAR

Autumn term:

Autumn break

Christmas holiday

Thursday 9.8 - Thursday 20.12.2018

15 - 19 October 2018

22 December 2018 - 6 January 2019

Spring term:

Winter holiday

Easter holiday

May Day

Ascension Day

Monday 7.1 - Saturday 1.6 2019

16 - 24 February 2019

19 - 22.4 April 2019

Wednesday 1st May 2019

Thursday 30 May 2019

IB TEACHING STAFF

Allen, David	DAI	Biology, CAS Coordinator , Chemistry, Geography. Site based coordinator for online courses. 18 IB class tutor.
Björklund-Vuojala, Jaana	JBj	French B
Chatterjee Ira	ICr	IB Business Management
Crawford, David	DCr	DP Coordinator, History . Extended Essay coordinator
Huisjen, David	DHu	TOK
Hänninen, Jyrki	JHä	Physics
Jatkola, Kristiina	KJä	Physical Education (girls)
Kauppinen, Laura	LKa	English language and literature
Kleemola, Leena	LKl	Art
Koponen, Ruut	RKo	Librarian, Extended Essay advisor
Lahdenperä, Riikka	RLa	Äidinkieli , Finnish As A Second Language school-supported self-taught language supervisor, 17IB class tutor
Laine, Annina	ALa	Chemistry, Maths Studies SL
Matooq, Mohammed	MMA	SL Maths Studies HL Mathematics, Physics , 16IB tutor
Peltomaa, Aino	APe	Music
Pohja, Juha	JPo	Swedish
Väänänen, Antti	AVä	Physical Education (boys)

Student tutors:

Yegor Chmilevsky, Olivia Davidsson, Jade Kiiskinen, Viivi Kontinen, Jami Suominen, Annalina Wheeler

Tutors organize social events, help with Wilma, publicize the school among ninth graders, host open door events and guide visitors. Tutors perform an invaluable service - please make use of them!

THE INTERNATIONAL BACCALAUREATE

Mission statement

A mission statement defines the goals of the IB and informs the entire curriculum, guided by its principles. Ultimately, this is something we are all striving to achieve:

The International Baccalaureate aims to develop enquiring, knowledgeable and caring young people who help to create a better and more peaceful world through inter-cultural understanding and respect.

The IB encourage students across the world to become active, compassionate and life-long learners who understand that other people, with their differences, can also be right.

Learner profile

The learner profile articulates the values at the core of the IB philosophy. IB programmes promote education of the whole person, emphasizing intellectual, personal, emotional and social growth through all domains of knowledge. Learning is perceived as a life-long journey underpinned by the pursuit of international-mindedness. There are ten values shared by the school community and underpinned by the programme, as students aim to become inquirers, knowledgeable, thinkers, communicators, principled, open-minded, caring, risk-takers, balanced and reflective.

THE DIPLOMA PROGRAMME (DP)

The main elements in the Diploma Programme are neatly summarized in the following model:

Diploma students are required to select six subjects. At least three and not more than four are taken at higher level* (HL), the others at standard level (SL). HL courses represent some 240 hours of teaching; SL courses comprise 150 hours. By arranging work in this fashion, students are able to explore some subjects in depth and others more broadly over a two-year period: this is a deliberate compromise between the early specialization preferred in some national systems (such as in the UK) and the breadth found in others (such as Finland). Internationally mobile students are, potentially, able to transfer from one IB school to another, whilst students who remain closer to home benefit from a highly respected international curriculum.

* Students of HL maths are required to register, initially at least, for four HL subjects

The programme equips students with the skills and attitudes necessary for success in higher education and the world of employment. The DP has the strengths of a traditional liberal arts curriculum, but with three important additional features, shown at the heart of the curriculum model. These are unique to the IB and outlined below.

THEORY OF KNOWLEDGE (TOK)

This mandatory component is designed to stimulate critical reflection on knowledge and experience gained inside and outside the classroom. TOK involves at least 100 hours of teaching time. Students are encouraged to reflect on different ways of knowing in an attempt to foster clarity of thought and good judgment. As part of the assessment of TOK each student is required to submit an essay of 1200-1600 words and make a brief presentation to the class.

EXTENDED ESSAY (EE)

IB Diploma students are required to undertake a piece of independent research over 40 hours culminating in an essay of some 4000 words. This is regarded as an essential preparation for academic research and writing skills required in higher education. Topics for research should be taken from subjects within the IB Diploma. A World Studies EE (exploring a contemporary global issue), involving research in two subjects, is also a possibility.

CREATIVITY, ACTION AND SERVICE (CAS)

CAS is a fundamental part of the Diploma experience. The CAS requirement takes seriously the importance of life outside the world of scholarship, providing a refreshing counter-balance to the academic focus of much school work. **Creativity** embraces a broad range of arts activities; **activity** includes sports, projects and expeditions; whilst **service** encompasses a host of community and social activities. CAS activities will take up two-three hours per week, and each student has his/her own supervisor for an activity. Please note that regular reflections are required, using Managebac, as you go along. It is insufficient to simply inform teachers afterwards of what has been completed earlier!

The whole point of CAS activities is to make a difference - to the benefit of others and in terms of self-development. Students are encouraged to be imaginative, adventurous and ambitious with their activities. David Allen will gladly discuss all ideas and help identify supervisors for the task.

SUBJECTS

Whilst all IB World Schools share the core curriculum in common, the precise range of subjects on offer will differ from one school to the next. Even within a school the subject choices may vary from one year to another depending on the staffing situation and the preferences among students. In general, subjects require the enrolment of at least seven students in order to run.

These are the DP subjects offered in Etis:

Group 1	Mother tongue Finnish HL/SL and self-taught languages SL English Language and Literature HL/SL		
Group 2	French B SL	Finnish B SL	
Group 3	History HL/SL	Business Management HL/SL	
Group 4	Chemistry HL/SL	Physics HL/SL	Biology HL/SL
Group 5	Mathematical Studies SL	Mathematics HL/SL	
Group 6	Visual Arts SL		

All Diploma students must take at least one subject from each group 1 - 5. Thereafter students can choose either Visual Arts in group 6 or another subject from groups 1 - 4. In practice, this means that one third of the Diploma is language-orientated. Keen linguists can opt for a third language, resulting in a 50% language component. Similarly, everyone studies mathematics, at least one science and a humanities subject as part of the Diploma. The breadth of study is a real strength and one reason why the Diploma is so widely regarded in the world of higher education. It is not possible to study all three sciences.

PAMOJA EDUCATION

A fast developing set of online courses is offered by Pamoja Education. Here is an opportunity to sign up - at cost - for subjects unavailable with Étis, such as ab initio (beginner level) Mandarin Chinese, Psychology or Spanish B. Courses are taught using the latest technological applications by teachers specially trained in online pedagogy. If you are interested in exploring this option, please visit www.pamojaeducation.com. It should be stressed that students and their families are responsible in full for payment of the fees over a two year period. The school will provide a site-based coordinator, currently David Allen. Please note: the school reserves the right to determine whether an online course is in the best interests of students, particularly where taught courses offer a viable alternative.

SCHEMES OF WORK

The DP is taught continuously without division into periods. Typically, IB students at SL meet their teachers twice a week for 75 minute lessons. Students at HL meet for an extra 75 minute lesson each week. The scheme of work, available from your teacher, shows how the workload in any given subject is spread over a two-year period. It is important for you to know how the subject matter will be distributed throughout this time-frame and equally to know when internal assessments, portfolios, Extended Essays - and such like - are slotted into the calendar.

ASSESSMENT

The grading of pre-DP and IB Diploma students is different. Pre-DP students are assessed at the end of each period with a numerical grade (4-10). The pre-DP is based on the Finnish lukio system: its content and assessment are determined by standard lukio requirements applicable throughout the country. The DP students switch immediately to an IB grading scale: 1 (minimum) to 7 (maximum).

Ultimately, award of a diploma requires students to attain at least 24 points and satisfactorily complete the Extended Essay, TOK component and CAS activities. The maximum score of 45 points is achievable by students who gain top grades in all subjects as well as maximum points in the core curriculum activities.

There are a number of failing conditions:

- CAS requirements have not been met
- Fewer than 24 points scored
- No result is recorded for the TOK essay, Extended essay or a contributing subject due to academic misconduct
- An E (fail) is awarded for one or both the EE and TOK essays
- A grade 1 is awarded in any subject/level
- A grade 2 is awarded three or four times (HL or SL)
- A grade 3 or below has been awarded four or more times (HL or SL)
- A candidate gains fewer than 12 points in HL subjects (for candidates with four HL subjects, the three highest grades count).
- A candidate gains fewer than 9 points in SL subjects (candidates who register for two SL subjects must gain at least 5 points at SL)

A maximum of three examination sessions is allowed to satisfy the requirements for award of the Diploma.

The global average grade for diploma students fluctuates around 29-30 points. Etis has always exceeded this global average, often by a good margin. While some 80% pass the diploma globally, our own pass rate ranges from 80- 95%. Of course, we would like everyone to pass at the first attempt. This is our goal.

GRADE DESCRIPTORS FOR THE DP

GRADE	DESCRIPTOR
7	A consistent and thorough understanding of the required knowledge and skills, and the ability to apply them almost faultlessly in a wide variety of situations. Consistent evidence of analysis, synthesis and evaluation is shown where appropriate. The student consistently demonstrates originality and insight and always produces work of high quality .
6	A consistent and thorough understanding of the required knowledge and skills, and the ability to apply them in a wide variety of situations. Consistent evidence of analysis, synthesis and evaluation is shown where appropriate. The student generally demonstrates originality and insight.
5	A consistent and thorough understanding of the required knowledge and skills, and the ability to apply them in a variety of situations. The student generally shows evidence of analysis, synthesis and evaluation where appropriate and occasionally demonstrates originality and insight.
4	A good understanding of the required knowledge and skills, and the ability to apply them in normal situations. There is occasional evidence of analysis, synthesis and evaluation.
3	Limited achievement against most of the objectives, or clear difficulties in some areas. The student shows a limited understanding of the required knowledge and skills and is only able to apply them fully in normal situations with support .
2	Very limited achievement against all the objectives. The student has difficulty in understanding the required knowledge and skills and is unable to apply them fully in normal situations, even with support .
1	Minimal achievement in terms of the objectives

GRADING IN PRACTICE

In practice DP students will be awarded a numerical grade on a scale of 1-7 above as well an alphabetic grade in each subject.

A=high level of effort   B=satisfactory level of effort   C=unsatisfactory level of effort

POINTS MATRIX FOR THE CORE CURRICULUM

	THEORY OF KNOWLEDGE					
	A	B	C	D	E	
EXTENDED ESSAY	A	+3	+3	+2	+2	FAIL
	B	+3	+2	+2	+1	FAIL
	C	+2	+2	+1	0	FAIL
	D	+2	+1	0	0	FAIL
	E	FAIL	FAIL	FAIL	FAIL	FAIL
		FAIL	FAIL	FAIL	FAIL	FAIL

ETELÄ-TAPIOLAN LUKIO ASSESSMENT POLICY

Etelä-Tapiolan Lukio will support and encourage all students accepted onto the challenging IB programme.

The assessment policy is outlined below.

PRE-DP

1. A Pre-DP student failing to attain a minimum average of 7 on any IB-related subject is required to take the retest at the earliest opportunity. Conversely, a student gaining at least a grade 7 is not permitted to do the re-test.
2. A student who still fails to achieve grade 7 after a re-test will have progress put under review.
3. An upgrade test in January and June will allow students to attempt to improve their performance on any single course, irrespective of the grade received.
4. Students failing to make the grade, in spite of the opportunities for re-tests, will be obliged to withdraw from the programme.
5. Pre-DP students need to complete at least 28 courses successfully, including all compulsory courses, irrespective of whether these are related to IB choices.

IB1

6. A first year IB student (IB1) failing to achieve a minimum grade of 4 at Higher Level or a minimum grade of 3 at Standard Level, in one or more subjects, at the end of period III and V will be required to take the re-test at the earliest opportunity.
7. A student who still fails to achieve the required grade will have progress put under review.
8. The Principal will either require a student to repeat the first year of IB studies or withdraw from the programme.
9. Formative assessment will be offered at the end of period I, designed to check whether students are meeting the demands of HL or SL, as the case may be.
10. Self-evaluation (with comments from teachers) will be provided at the end of period II.

IB2

11. A final year student (IB2) failing to achieve a minimum grade of 4 at Higher Level or a minimum grade of 3 at Standard Level, in one or more subjects, during the end of period II tests, will be required to take the retest at the earliest opportunity.
12. The mock examination result will comprise the fourth and final numerical assessment and will provide the basis for predictions issued at the end of period IV.
13. A student who still fails to achieve the required grade will have progress put under review.
14. The Principal will either require a student to repeat the second year of IB studies or withdraw from the programme.

While stress is placed on performance in test conditions, ongoing continuous assessment in class is fundamental to the learning experience and will play its part in the end of period assessment. Teachers may pose interim tests at any time.

Each case will be taken on its merits and discussed by the IB coordinator, teachers, and Principal. The actual decision will be taken by the Principal and his decision is final.

Where students are required to leave the school, in a last resort, efforts will be made to assist in finding an appropriate alternative.

SCALE OF FEES (current scale at time of publication; fees increase slightly each year)

Registration fee (per candidate) before the first deadline	122 €
Subject fee (per candidate) for each subject	85 €
Late subject fee (per candidate) between the first and second deadline	162 €
Late subject fee (per candidate) after the second deadline	350 €
Courier service charges (per candidate)	20 €

Please speak with the coordinator to discuss the deadlines for late entries and amendments, enquiries upon results, appeals, etc.

POLICY ON RE-TAKING THE DIPLOMA

The school is under no obligation to re-enter candidates who have successfully passed the diploma with 24 points or more. In fact, we have never done this. Such students are graduates and thus no longer students in this school.

The school is under no obligation to enter candidates for re-takes in the event of failing one or more DP subjects. Each case will be taken on its merits.

Where a candidate is less than three points short of the 24 points required to pass, an opportunity to re-take examinations will normally be provided in November, six months after the main examination session in May.

Where a candidate is three or more points short of the 24 points required to pass, s/he will normally be required to repeat the entire second year of the DP programme.

The question of resubmission of Internal Assessments (IAs) must be discussed with the coordinator. The subject teacher may also be a party in this discussion.

The coordinator has the right to insist on the resubmission of IAs if this is perceived to enhance the chances of success of a retake candidate. Candidates repeating the second year of the programme will normally be expected to resubmit IAs and regularly attend class. Those failing to honour this obligation will be withdrawn from the programme and the right to retake will be revoked.

Retakes may be processed with IBO from 6 July onwards. The coordinator reserves the right to delay registrations until August, giving an opportunity to discuss retakes with subject teachers.

Thus, the coordinator is under no obligation to register retakes before 29 July, when the first deadline for registration passes.

DEADLINES

There are many deadlines, both internal (set by the school) and external (submission dates to IB). All such deadlines are absolute. Failure to meet deadlines will jeopardize progress and could result in dismissal from the school. Students are urged to work ahead of deadlines, as leaving submissions to the very last moment courts disaster. Data can be lost, printers break down, etc. Leave nothing to chance. If you are aware that you are going to be absent (on holiday, for example) when a deadline is approaching you are bound to submit your work **before** departure. There can be no exceptions. **Deadlines are deadlines.**

All missed deadlines will be brought to the attention of the Coordinator. Anyone missing a deadline is required to sign a declaration (also counter-signed by a parent of minors) that in the event of a second deadline being missed the work will not be submitted to IB for assessment.

It is worth stating that we are not deliberately seeking to punish students. Far from it, our intention is to avoid getting into situations that require drastic action. The point is to be **fair to everyone**. It is demonstrably unfair for one student to work hard to meet a deadline whilst another takes extra time to do the same job without incurring penalties.

ACADEMIC HONESTY

Academic honesty requires students to ensure that their expression, language and ideas are authentic. Integrity is paramount. Plagiarism, duplication and collusion are serious academic offenses. To this end, the school possesses a clearly articulated policy on Good Academic Practice. Students are required to sign a declaration that all work submitted for assessment is authentic. Any infringements become matters for the immediate attention of the Coordinator and Principal. Parents will invariably be informed.

Some key points:

Sources of all ideas, information, photos, diagrams, illustrations, maps must be acknowledged.

Substituting a few words in someone else's text (and regarding this as one's own) is unacceptable

Collaboration (between two or more students) for research purposes may be permitted. In such cases the resultant work must be independently produced - with the abstract, introduction, content, conclusion and summary written in each candidate's own words. Where this is neglected the outcome is collusion rather than collaboration.

IBO routinely scrutinizes a random sample of candidates' work with a plagiarising tracking system. Within the school, all teachers and the librarian will be on guard for evidence of plagiarism. We have a powerful search engine at our disposal and submissions will be checked. The consequences are serious.

PRE-DIPLOMA YEAR (Pre-DP)

Vital academic groundwork is laid during the pre-DP year. Students complete an average of 30 courses (or six courses per period) in order to be eligible to progress to the IB. Students completing fewer than 28 courses will not be permitted to join the DP in the following year. Similarly, students performing weakly in prospective DP subjects will have their progress placed under review. Courses available in 2018 - 2019 are shown below.

SUBJECT	COURSES AVAILABLE			
ÄIDINKIELI JA KIRJALLISUUS	ÄI1	ÄI2	ÄI3	ÄI4
FINNISH AS A SECOND LANGUAGE	S21	S22	S23	
B1-SWEDISH	RUB1	RUB2	RUB3	
A-ENGLISH	ENA1	ENA2	ENA3	ENA4
B3-FRENCH	RAB1	RAB2	RAB3	
MATHS	MAA1	MAA2	MAA3	MAA4 MAA5
BIOLOGY	BI1			
GEOGRAPHY	GE1			
PHYSICS	FY1	FY2	FY3	
CHEMISTRY	KE1	KE3		
SCIENCE	SC1			
HISTORY	HI1	HI2	HI4	
ECONOMICS	YH2			
PHYSICAL EDUCATION	LI1			
MUSIC	MU1			
ART	KU1	KU2		
STUDY GUIDANCE	OP1			

Compulsory courses are marked in **bold**. Everyone completes these courses and needs to get at least a pass grade (5). Moreover, the optional courses ought to be regarded as compulsory for those intending to study these same (or closely related) subjects as part of the DP. For example, students of IB physics will inevitably take the two optional courses as well as the first compulsory one.

At the end of each period students are issued with certificates showing numbers gained in different subjects. At the end of the first year **students are required to gain at least an average of grade 7 in future SL subjects and grade 8 in HL subjects in order to proceed with these subjects at DP level**. Students intending to study Business Management are expected to make the requisite grade in Economics.

Students failing to gain a grade 7 or more on any pre-DP course have the right to retake the test with the permission of the teacher. Re-tests are available at the end of each period.

Normally only one re-test per period is possible and this must be administered at times noted in this guide.

Students have the right to re-sit **any** test irrespective of the grade at the end of the fifth period. Thus, students have a possibility to increase their average in a subject where they may be struggling to make the critical grade for the IB proper. (See assessment policy).

Hard work and strong organisational skills are needed to cope with the demands of the pre-DP. Students who are struggling will meet with the coordinator and/or principal to decide what action to take. Our primary aim is to support and encourage. If you are experiencing problems, come and speak about these sooner rather than later.

PRE-DP COURSE TRAY

MATHEMATICS

- MAA1 Numbers and Series
- MAA2 Polynomial Functions and Equations
- MAA3 Geometry
- MAA4 Vectors
- MAA5 Analytical geometry

ENGLISH

- ENA1 Individual and Identity
- ENA2 Media and Technology
- ENA3 Language and Culture
- ENA4 Reading Techniques

ART

- KU1 Visual Images and Cultures
- KU2 Designed and built environments

PHYSICAL EDUCATION

- L11 Skill and Condition

PHYSICS

- FY1 Physics as a Natural Science
- FY2 Thermal physics
- FY4 Mechanics

ECONOMICS

- YH2 Economics

CHEMISTRY

- KE1 The Chemistry in Everything
- KE3 Reactions and Energy

SCIENCE

- SC Combined Science

FINNISH AS A SECOND LANGUAGE

- S21 Tekstit ja vuorovaikutus
- S22 Kieli, kulttuuri ja identiteetti
- S23 Kirjallisuuden keinoja ja tulkintaa

ÄIDINKIELI

- Ä11 Tekstit ja vuorovaikutus
- Ä12 Kieli, kulttuuri ja identiteetti
- Ä13 Kirjallisuuden keinoja ja tulkintaa
- Ä14 Tekstit ja vaikuttaminen

SWEDISH

- RUB1 School and Leisure
- RUB2 Everyday Living in Nordic Countries
- RUB3 Finland, Scandinavia and Europe

GEOGRAPHY

- GE1 The Changing World

HISTORY

- HI1 Stone to Steel
- HI2 International Relations
- HI3 Modern Finnish history

FRENCH

- FR1 Good Day. Nice to meet you!
- FR2 How to Handle Matters
- FR3 Free time and hobbies

BIOLOGY

- BI1 Life and Evolution

STUDY GUIDANCE

- OP1 Effective and Successful Study

MUSIC

- MU1 Music and Me

Pre-DP students are required to sign up for courses on Wilma. Deadlines will be made clear at the beginning of the school year. If you require help in signing up, turn to a tutor or the Counsellor for guidance.

THE PERIOD SYSTEM

The Finnish lukio year is divided into 5 periods. These divisions will apply to pre-DP students only. Diploma students will have regular lessons through the course of the year without regard to the period system except in two cases. Assessment will be conducted for IB1 students during periods 1, 3 and 5. The initial assessment will be entirely formative in nature, designed to ensure that students are on track and studying at the appropriate level. Assessment for IB2 students will occur at the end of the second period. Mock examinations for IB2 will be held in the fourth period.

DEDICATED STUDY WEEK

Dedicated study week replaces “test week” during which students were tested (and only tested) over the course of several days. Such summative assessment has its place of course, but not at the expense of a more wide-ranging learning experience. In essence, students and their teachers have at their disposal 3- 5 hours to engage in a range of activities, including group work, problem-solving, trips out, review activities, practice with past papers or work on internal assessments. Stress is put upon in-depth study rather than testing - although part of the day (and only part of it) may be devoted to testing as well.

THE DAILY SCHEDULE

First lesson	8.15 - 9.30	
Second lesson	9.45 - 11.00	
Third lesson		Lunch Rota periods 1 -3:
	11.45 - 13.00	I 11.00 - 11.45
	11.15 - 11.55 + 12.25 - 13.00	II 11.55 - 12.25
	11.15 - 12.30	III 12.30 - 13.15
Fourth lesson	13.15 - 14.30	
Fifth lesson	14.45 - 16.00	

During periods 4 and 5 there are just two lunch sessions as the third sitting (III) no longer applies once “abit” leave the school.

Specific lunch sessions for each class are clearly marked in the downstairs foyer.

Tuesday class tutorials are held from 13.00-13.15. A summary of announcements (TITI) will be posted on Wilma each week on Tuesday - students are required to view these postings.

A “morning word” will be delivered on Mondays (students and staff) and Wednesdays (parish)

Snacks are provided, at a cost, from Monday, Wednesday and Thursday at these times: 9.30 - 9.45 and 14.30 - 14.45. On Tuesday and Friday snacks are available at 9.30-9.45 only.

Sports lessons (L11 and L12) will commence at 8.00 for morning classes and 14.35 for afternoon classes, ending 90 minutes later in each instance. Sports lessons are generally held during codes 7 and 8.

Note that PE lessons are held once a week from August to Christmas.

INDEPENDENT STUDY

It is possible for pre-DP students to study certain courses independently without participating in classroom instruction. Indeed you are encouraged to study at least one course in this way to foster study skills. You should note that certain restrictions apply:

- The first course in each subject must be studied in class
- Two consecutive courses in the same subject may not be studied independently
- The grade awarded on the previous course in a given subject must be at least a grade 7
- A course may not be taken independently for the reason that studies have been interrupted through repeated absence
- Teachers may specifically require classroom participation on certain courses

Be prepared for a reasonably heavy workload. Independent study is never an easy option. There will be regular coursework assignments and a final test to complete. If the timetable for submitting coursework is neglected, independent study will be terminated. Please note that it is the responsibility of the student to register for the independent study test on the date noted in the calendar section of this guide.

Application forms for independent study are available online. You are advised to always consult with the teacher before signing up for independent study. Registration must occur within the first week of any new period. Late requests will not be considered.

ABSENCE FROM A TEST

If you know in advance that you cannot attend a test, inform the teacher in good time so that alternative arrangements can be made. You are urged to do this in writing using Wilma. Do not miss a test for appointments, such as with a doctor or dentist, that can handled equally well at other times. In the event of illness, inform the school secretary (by phone) and/or the subject teacher (via Wilma) without delay - and on the same morning of the test at the latest. Parents/guardians should handle this for students under the age of 18. Alternative arrangements will have to be made for each missed test in the days ahead.

Until the test is conducted a P (=Partially completed) mark will show as the course grade.

Students do not have an automatic right to do the re-test in cases where they fail to provide a reliable and timely explanation for their absence.

CHANGING LEVELS

In practice, only students with Maths will be confronted with this question. A student struggling with Maths HL can drop down to SL; a student of Maths SL can drop to Mathematical Studies SL. Additionally; a student of Maths HL may decide to remain in this group and drop down another subject instead.

Whatever the change, this should always be discussed with the subject teacher and the Coordinator. Changes will not be permitted mid-way through a period: normally these will occur after the latest test results are issued. Grades may necessitate a change.

Changing subjects is not possible once the IB is underway.

PREDICTED GRADES

Predicted grades for university entrance purposes will be made based on performance during test weeks. The coordinator will calculate arithmetic averages based on this record and consult teachers in December before issuing predictions needed by UCAS. Special case: Candidates applying to Oxbridge or applying to study medicine will need to contact me about their predicted grades in September (Y2) at the latest

Mock examinations for IB2 will be held in early March. Attendance in the mocks is compulsory; absences must be accounted for with medical evidence, just as in the actual examinations. **Once IB2 students have completed the mock examinations, predicted grades for IB and university entrance purposes will be based upon performance in the mocks as well as internal assessment submissions + previous achievement in the above-mentioned tests.**

The final exams for IB2 students are held in late April/May.

SPECIAL ARRANGEMENTS DURING DEDICATED STUDY WEEK

When does a student have the right to special arrangements?

The right to special arrangements is based upon a diagnosis of a specific access or learning difficulty such as dyslexia. Pre-DP Students are entitled to an extra hour in test conditions if the level of dyslexia is recorded as mild (level 3) or above (up to level 5) by the special needs teacher. IB students will normally be granted 10% or 25% extra time in test conditions, depending on the severity of the difficulty. IB requires full documentation at least six months in advance of the exams. Students are entitled to request special arrangements in the event of a temporary or permanent physical disability. In such cases, medical documentation must be brought to the Coordinator. Etelä-Tapiolan lukio possesses a written policy for students with learning support requirements.

What does the student need to do?

- Students need to ensure that the necessary documentation reaches the Principal and the IB coordinator. The special needs teacher will submit her own assessment.
- Students are required to remind the teacher about their needs prior to test week.
- Students should also send a message in the previous week to Deputy-Head Juha Kivioja via Wilma or juha.kivioja@espoo.fi, stating name, course, teacher and details of the requirements, such as extra time or access to a word processor.

It is important to ensure that students observe the agreed conditions. Those students granted extra time will be tested 8.30-12.30 (or 16.00-20.00 for evening tests).

INTERNAL ASSESSMENT

Some 20 - 30% of assessment in any given DP subject is internally assessed by teachers and moderated externally. Teachers will provide guidance on assessment criteria at the start of the programme and while steering students through the internal assessment. Deadlines must be respected. **If a student misses a deadline for internal assessment teachers are under no obligation to submit the work to IB.** Furthermore, students who miss a deadline will be required by the coordinator to sign a declaration that all future deadlines will be respected. This document must be counter-signed by a parent for those under the age of 18.

ABSENCE

Regular and punctual attendance is a cornerstone to successful study. For those under the age of 18 a Wilma message or a sick note (signed and dated by a parent or medical staff) is required to account for absence. Those students over the age of 18 are expected to take full responsibility for any absence, providing a formal sick note wherever more than a single day has been missed. Note this carefully: a self-written note may be accepted for a single day's absence by those who are 18+, but only in cases where the note is brought in the very next school day. Repeated absence is likely to negatively impact upon performance. In such cases, teachers will bring the matter to the attention of the Coordinator and Head

Driving lessons are never an acceptable reason for absence!

SUPPORT TEACHING

Students have the right to request additional support teaching, which will be provided according to the availability of resources. Students who are frequently absent from class without a suitable explanation will be denied this option. Every application will be weighed according to its merits. Please speak with the Coordinator if you feel the need for additional support. It is worth remembering that IB students are very willing to offer peer tuition (in return for valuable CAS points).

APPLICATIONS FOR A PERIOD OF ABSENCE

Students are permitted to be absent for short holidays, sporting championships and such like. For periods of absence up to one week, please complete the necessary form (online or outside the secretary's office) and hand this to the class tutor before you go. For periods of absence of more than a week's duration apply to the Principal or vice-Principal. Where time off is granted, the student is responsible for completing assignments required by the teacher. Be aware that absence may impact on grades. At certain times of the year absence must be avoided at all costs. Dedicated Study Week is one such occasion. Where absence coincides with an internal assessment deadline it is the responsibility of the student to ensure that work is submitted before the deadline is reached.

LATENESS

The occasional late arrival may be unavoidable, but repeated lateness is a serious nuisance. Many teachers refuse to admit students into the classroom after lessons have begun. Late-comers should report to the Principal instead. We expect students and teachers alike to be punctual.

GUIDANCE COUNSELING

Students need (considerable) guidance in making the right study choices while in school and in preparing for Higher Education. To this end, there is one compulsory course of study guidance, spread over three years, led by the Guidance Counselor. The first year tutorials concentrate on strategies for effective study. In the second and third years more attention is paid to attending educational fairs, meeting representatives from various institutions, and familiarization with university application procedures and deadlines.

An important part of student guidance is played by the weekly tutorials, during which the class tutor will typically notify students of forthcoming events. Students are required to be prompt and regular in attending these sessions. Please have your (electronic) diary readily to hand. Also take this opportunity to raise issues of concern. Do be prompt! Parents will be informed in cases of repeated late-coming or irregular attendance.

UNIVERSITY DEADLINES

Applications via the Universities and Colleges Admissions Service (UCAS) to Oxford and Cambridge (and, typically, medicine) need to be submitted on 15.10 at the latest. Applications to other British universities need to be submitted by 15.01. Students are required to file their own individual applications to universities; the school will not submit these on a student's behalf (and thus no buzzword is required). Please make sure that references are requested from teachers at least a fortnight before the application deadline. The coordinator is always happy to write references and give advice on personal statements. It should be stressed that applications can be filed at any stage in the autumn and do not need to be left to the final deadline before submission. In all cases, **applications due on 15.01 must be handled before Christmas. Teachers will not write references after the submission deadline has passed and may refuse to write references when less than 5 days remain before a deadline is reached.**

Predicted grades for Finnish universities are required at the beginning of April. A printed set of predictions, based upon the mock results, will be issued in good time.

FINAL WORD

Recent IB graduates describe the IB in Etis, above all, as “challenging, worthwhile and educational”. You are urged to make the most of this extraordinary and potentially life-changing experience. We want you to thrive on the IB and enjoy yourselves enormously. Be curious! Think critically! Have fun!